

PORANNA

- ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW -

Nr. 7585

Lwów, czwartek 29 października 1925.

Rok XVI.

Painlevé zgłosił dymisję.

50 nowych świadków w procesie Steigera.

Straszna tragedia na tle oszustwa.

Wina stołowe i kuracyjne poleca F-a „Zakopane” Moor & Stachowicz, Lwów, Akademicka 24 — Sapiehy 25.

NAJNOWSZY WYNAŁAZEK EDISONA.

Słynny wynalazca mimo sędziwego wieku nie ustaje w pracy: Ostatnio skonstruował model domu elektrycznego, którego mieszkańcy zupełnie obchodzą się bez służby, gdyż elektryczność w zupełności ją zastępuje.

Krwawe starcia na wiecu ks. Hlinki.

Strzałami raniono 20 osób.

Praga, 27 października. (Tel. G. P.) Na zgromadzeniu przedwyborczym stronnictwa ludowego przemawiał znany działacz słowacki ks. Hlinka. W czasie zebrania przyszło

do ostrych starć między zwolennikami stronnictwa agrarnego i ludowcami. Wywiązała się strzelanina rewolwerowa, w czasie której raniono 20 osób.

Częściowa rekonstrukcja rządu p. Grabskiego

Zmiany na stanowiskach min. pracy, sprawiedliwości i robót publicznych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 27 paźdz. (Z) W kołach politycznych utrzymuje się pogłoska, że jesteśmy w przededniu częściowej rekonstrukcji gabinetu. Zaznaczyć jednak należy, że niema ona na celu zmiany ogólnego oblicza i dotychczasowej polityki rządu, ale jest wywołana raczej względami o charakterze drugorzędym.

Projektowane zmiany dotyczą trzech tek: pracy i opieki społecznej, sprawiedliwości oraz robót publicznych. Teką pracy będzie wakowała dlatego, że min. Sokół przenosi się do służby dyplomatycznej. Rokowania w sprawie tej teki prowadzone są gło-

wnie z N. P. R. Min. sprawiedliwości p. Żychliński chce powrócić do rejentury. Obsadzenie tej teki napotyka na dość duże trudności. Min. robót publicznych ma dotychczas kierownika w osobie inż. Rybczyńskiego. Teką tą zainteresowały się ugrupowania radykalne i jak się dowiadujemy, niema więcej przeszkód, aby min. robót publ. był mianowany w porozumieniu z lewicą sejmową. Wyjaśnić jeszcze należy, że nie jest przewidywana jednoczesna zmiana na wszystkich trzech wyżej wymienionych stanowiskach.

Groźba strajku robotników młynarskich.

Na tle żądań cennikowych.

Warszawa, 27. października. (Tel. G. P.) Dnia 1. listopada upływa termin umowy zbiorowej w przemyśle młynarskim. Robotnicy proponują zawarcie nowej umowy, w której uległby zmianie jeden punkt, tj. podwyżka płac o 10 proc., na co właściciele nie

zgadzają się. Dnia 28. bm. odbędzie się w tej sprawie decydująca konferencja. W razie niedojścia do ugody, grozi przemysłowi młynarskiemu strajk robotników, którzy nie godzą się na umowy indywidualne w poszczególnych młynach

Znowu mord na tle macedońskich porachunków.

Mediolan, 27 paźdz. (Tel. G. P.) W pewnej kawiarni w Slaminie, odwiedzonej wyłącznie przez Macedończyków, został zastrzelony b. prezydent rewolucyjnej organizacji macedońskiej Marco Adamos. Sekretarz wspomnianej organizacji Atanasos i

kasjer Tepov, którzy znajdowali się w towarzystwie Adamosa, zostali ciężko zranieni. Sprawcy zamachu zdołali uciec. Czynnym połączonym został na tle sporów między stronnictwami macedońskimi.

Warszawo, wejrzyj w siebie!

Stolica, którą wychować należy na stolicę.

Lwów, 28. października.

Dalecy jesteście od szowinizmu lokalnego, dalecy dzieleniu Polski na Małopolskę, Kongresowiaków i Poznańczyków — chociaż wiadomo, że ten duch separatyzmu do szpiku kości przenika Królestwo Polskie. A nigdzie do większego nie doszedł rozpasania, jak w Warszawie.

— My przecież stolica! rozumiemy się u Loursa i w Ziemiańskiej. Co z poza nas i poza nami — to plewa inna. A najlichszy poślad — to Małopolska. Zdaje im się, że wszystkie rozumy pojedyli. Tymczasem to kujony, tepe mózgi, przepojone tą mądrością książkową, a my zaś — kombinatory, otwarte głowy, szermierze szerokiego poglądu!

Jeden z kwiatków

Krew burzy się w żyłach, gdy czyta się bliższe szczegóły „zagadkowej“, jak ją nazwały pisma warszawskie, w rzeczywistości jednak całkiem niezagadkowej, ucieczki jednego z głównych hersztów komunizmu, podminowujących Polskę, Juliana Leszczyńskiego.

Co to za ryba, doskonale wiedziały warszawskie władze śledcze, zdawałoby się tedy, że nie omieszkają zachować ostrożności, nakazanych zdrowym rozumem i procedurą sądową. Z pewnością też „kujoni“ małopolscy byliby tak postąpili. Ale oni „kombinatorzy“ warszawscy — okazali się znowu wyższymi ponadto. Przedewszystkiem więc nie poruczono sprawy żadnemu wybitnemu i doświadczonemu sędziemu, lecz pierwszemu z brzegu terminatorowi Temidy, jakiemuś Strancmanowi. Ten „kombinator“ klasyczny, za miast jak procedura nakazuje, pofatygować się do więzienia — za wygodny na to, kazał sprowadzić sobie Leszczyńskiego do biura. Co więcej, za-

Stwierdzić wypada, że my, Małopolanie, wcale nie bierzemy sobie tej bufonady do serca. Szczęśliwi byliśmy zaprawdę, gdyby ukorzyć się nam wypadło przed Warszawą, jako piastunką dostojności stołecznej a przed poglądami pp. warszawiaków, jako ziarnem wielkich idei.

Niestety, nie dano nam zaznać tej uciechy. To, co się widzi i co się dzieje w Warszawie, przejmuje wprawdzie zdumieniem, lecz bynajmniej nie zachwytem. Zgoła inne pojęcie — nie tylko my, lecz wogóle świat ma o stolicy. „Kombinatorzy“ warszawscy stali się nieszczęściem dzisiejszej Polski, wyciskając na całym toku dni współczesnych potworne piętno lekkomyślności i niedbalstwa.

„kombinatorstwa“.

miast żeby tu przynajmniej zająć się sprawą, tak doniosłej wagi ze względów politycznych, przekazał przesłuchanie młodej panience, stawiającej pierwsze kroki w swoim zawodzie. Nawet policjant, okazał się „kombinorem“ i zamiast pilnować więźnia, czytał gazetę z takim zapałem (poglądy, szerokie poglądy!), że ani nie spostrzegł, jak więzień, pięknie ukłoniwszy się zapewne, najspokojniej w świecie wyszedł, przez nikogo nie wstrzymywany.

I czy to nie Abdera?

A jesteście pewni, że p. Strancman, jakkolwiek chwilowo za „zbycenie“ zawieszony w urzędowaniu, ostatecznie przeniesiony zostanie z awansem na wygodniejsze stanowisko, że owa manipulantka otrzyma przy najbliższej sposobności sutą remunerację, nawet policjant gotów wypłynąć na szersze wody, jako że czyta gazetę tak pilnie.

Bo poglądy góra, precz z kujonstwem!

„Kombinatorstwo“ warszawskie owładnęło wszystkie dziedziny życia.

Przedstawiony wypadek nie jest bynajmniej zjawiskiem wyjątkowym. Takie rzeczy zdarzają się w Warszawie na porządku dziennym. Całe życie przybrało tam formy urągające zdrowemu rozsądkowi. Niedgdyś, pod batem moskiewskim, schludna jak balowa sala, dziś Warszawa stała się gniazdem

niechlujstwa, uważając za pretensję dziką pilnowanie porządku.

Poglądy przedewszystkiem, precz z kujonstwem!

W imię też tej zasady Warszawa jest jedynym z miast powołanych do roli stolicy, w którym analfabetyzm krzewi się aż miło, bez klucza kogo-

kolwiek z tubylców w oczy. Wykształcenie wogóle uważa się w dzisiejszej Warszawie za zbytek bezużyteczny. To też nigdzie tak mało się nie czyta, jak w Warszawie — nawet gazet! Nasz Kulików, czy nasze Mościska — pochłubić się mogą z pewnością wię-

kszą procentowo konsumpcją pism codziennych niż Warszawa, a przecież ani Kulików, ani Mościska nie roszczą sobie pretensji do rangi stolicy.

Warszawianin wstaje o 10 rano, bo dopiero o 4 po północy znalazł się w łóżku. Oczywiście więc na nic nie ma czasu, wszystko tylko „spycha“, byle dobić do godziny, kiedy przy codziennym sympozjonie — kieliszeczek, przekąseczka, kobietka — będzie mógł zmanifestować swą grandezę, swoją płytkość umysłową, swą beznadziejną mizję ducha, wołając:

— My, stolica!

O, Duchu dawnej Warszawy, zstąp na to gniazdo wszelkiego bałaganu!

Boleść serce ścisła, gdy to piszemy. W myśli, w pamięci jaśnieje ta wielka, wspaniała Warszawa, lata 1831 i 1863 i cała epoka między niemi i po nich aż do czasu wojny, przodowniczka narodu, niewolnica w królewskim djademie, dumna i niepokonana piastunka sławy narodowej. A dzisiaj, kiedy wszystko posiadała, by w majestacie rozparłszy się, radować oczy całej Polski i dumą przepełniać serca narodu — dzisiaj patrzeć musimy na tak sromotny w niej upadek idei, energii, na-

wet zwykłego rozumu! Jakże świadomość nie ma ranić patriotycznego poczucia?

Czyżbyśmy byli optymistami, wyrażając mimo wszystko wiarę, iż duch wielkiej Warszawy, która mimo tak znacznego rozszerzenia swych terytoriów stała się tak małą, — iż duch ten, powtarzamy, przyjdzie przecież do głosu i wychowa nam stolicę, nieświadomą swej misji, na prawdziwą stolicę ku pożytkowi i uradowaniu Ojczyzny.

Sensacja nad sensacjami dziś 28 b. m. w APOLLO.
Najnowsze przygody
HARRY PELLA
w słynnym rekordowym dramacie
ZAWODY ze ŚMIERCIĄ
Rzecz dzieje się w uroczej okolicy na Riwierze i w Afryce.

Dymisja Painleve'go.

Paryż, 27 października. (Tel. G. P.) Painleve złożył dziś o godz. 14 na ręce prezydenta republiki dynisję gabnetu. Po złożeniu dymisji ogłoszono komunikat, zaznaczający, że przeprowadzenie projektu finansowego Caillaux nie wykazało wprawdzie zasadniczej różnicy zdań w łonie rządu, jednak rząd, będąc przysiędźcony, że jego wysiłki nie mogą być kontynuowane bez zapewnienia sobie bezwzględnej w większości, złożył dymisję.

Sowiety zaostrzają krwawy kodeks.

Karana będzie nawet — możliwość zdrady stanu...

Wiedeń, 27. października. (Tel. G. P.) „N. Fr. Presse“ z Moskwy: Generalny prokurator Krylenko przedstawił najnowsze reformy w dziedzinie ustawodawstwa karnego. W przyszłości będzie karane nie tylko popełnienie zbrodni przeciwko całości państwa so-

wieckiego, lecz również i możliwość popełnienia takiej zbrodni. Kara śmierci przez rozstrzelanie będzie stosowana także w wypadkach sprzeniewierzenia własności państwowej. Surowo karane będą wykroczenia popełnione w związku z wolnym handlem wódką.

Straszna tragedia na tle oszustwa.

Prezes Rybakiewicz mszcząc się za wystawienie fałszywego czeku, ciężko rani inż. Markowskiego i odbiera sobie życie.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 27. października. (Z.) Dzisiaj w domu przy ul. Złotej 1. 5. rozegrał się krwawy dramat. P. Stan. Rybakiewicz, prezes włościańskich związków oświatowych i redaktor miesięcznika pt. „Miasto, wieś i dwór“ z powodu kryzysu finansowego sprzedał mieszkanie, które nabył inż. Kaz. Markowski, płacąc czekiem na 4 tys. złotych, płatnym w Banku Spółek Zarbkowych.

Dziś rano Rybakiewicz przybył do Banku Spółek Zar. i tu dowiedział się, że czek na 4 tys. zł. niema pokrycia. Wobec tego R. napisał skargę do pro-

kuratora i zamierzał zawiadomić o tem Markowskiego. Spotkawszy go na schodach, przeczytał mu skargę i zwymyślał go za oszustwo, a wreszcie wyciągnął rewolwer i strzelił do Markowskiego kilkakrotnie, poczem celnym strzałem pozbawił się życia. Wezwane pogotowie stwierdziło zgon. Markowskiego w bardzo ciężkim stanie odwieziono do szpitala.

Świadkiem całego zajścia był słusarz Raczyński. Gdy po zajęciu policja otworzyła mieszkanie, znalazła w nim 8-letnią Halinkę Markowską, którą zaopiekowali się sąsiedzi.

Jak wyszedł przemysł łódzki na „Wniesztorgu“

Za bawełną chcą nas obdarzyć bydlęm.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 27. października. (Z.) Transakcje łódzkiego przemysłu włókienniczego z Rosją w ostatnich czasach utknęły. Ujawniły się nowe przeszkody w postaci żądania ze strony Rosji wzajemności wymiennej. Przedstawiciele Wniesztorgu, którzy gotowi są dokonać większych zamówień w

Łodzi na towary bawełniane, żądają w zamian zgody rządu polskiego na przywóz do Polski bydła. Sprawa ta oparła się o komitet ekonomiczny Min. Według naszych informacji, istnieje tendencja do kompromisowego rozwiązania tej sprawy.

Nominacje Rakowskiego i Krassina.

Moskwa, 27 paźdz. (Tel. G. P.) Rakowski mianowany został ambasadorem sowieckim w Paryżu,

a Krassin ambasadorem w Londynie.

Grecja poddaje się woli Ligi Narodów.

Wkrótce nastąpi przerwanie operacji wojennych.

Paryż, 27. października. (Tel. G. P.). Na dzisiejszym drugim posiedzeniu Rady Ligi Narodów, poświęconem konfliktowi grecko-bułgarskiemu, delegacja grecka doniosła o porozumieniu grecko-bułgarskim, które miało być osiągnięte rzekomo za pośrednictwem Rumunii. Briand oświadczył, że dopóki będzie trwała walka orężna, Rada nie uzna sprawy za uregulowaną. Następnie delegacja bułgarska przedstawiła tezę Bułgarii, zrzucając odpowiedzialność zatargu na Grecję i domagając się w tej sprawie śledztwa, odszkodowania, ukarania winnych i uwolnienia uwięzionych.

Delegacja grecka podniosła, że Grecy posunęli się tylko w celach prewencyjnych, oraz dodała, że Bułgaria projektowała zniszczenie linii kolejowej, prowadzącej do Salonik, gdyż chciała przeszkodzić osiedleniu się uchodźców greckich na pograniczu Grecji. Grecja nie przypuszcza, aby pakt Ligi miał w danym wypadku zastosowanie, oświadcza jednak gotowość poddania się decyzji Rady Ligi.

Paryż, 27. października. (Tel. G. P.).

Z Komisji sejmowych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 27. paźdz. (Z) Dziś miało się odbyć posiedzenie komisji spraw zagran. dla odbycia dyskusji nad expose min. Skrzyńskiego w sprawie Locarno. Przewodniczący Dębski oświadczył, że klub Wyzwolenia prosi o odroczenie posiedzenia z uwagi, że prezydium klubu nie miało możliwości zaznajomienia się z tekstami umów locarneńskich z powodu spóźnionego ich rozdania. Przewodniczący naznaczył posiedzenie na jutro rano.

Udatny lot 3 balonów ku granicy pruskiej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 27. października. (Z) Dziś rano pociągami wróciła do Warszawy załoga trzech balonów, które w niedzielę w południe wzbily się w powietrze z lotniska Mokotowskiego w Warszawie. Balony odbyły lot ku granicy Prus Wschodnich na wysokości 1000—1300 m. Około godz. 4 popoł. spadł deszcz, obciążając znacznie powłoki balonów. Pierwszy wylądował balon „Kraków” o 3.35 popoł. na zachód od Kolna. Drugi wylądował „Poznań” o godz. 4.22 we wsi Janowo na wschód od Kolna. Wreszcie trzeci „Warszawa” o godz. 4.32 we wsi Wincenta, na północ od Kolna, w odległości zaledwie około 200 m. od granicy.

Lot odbywał się przeciętnie około 60 km. w chżyłości znacznej (do 20 m. na sek.) Regulamin polecił wylądowanie w odległości 15 km. od granicy i ten warunek spełnił tylko „Poznań”, jemu więc prawdopodobnie przypadnie nagroda. Wylądowanie odbyło się gładko, dzięki ludności okolicznej, która ostrzegała przed pobliżem granicy niemieckiej i pomagała w lądowaniu. Lot należy uważać za zupełnie pomyślny.

ARESztOWANIE DEFRAUDANTÓW W WARSZAWIE.

Warszawa, 27. paźdz. (Tel. G. P.) Aresztowano tu 2 urzędników warszawskiej Centrali Samochodowej Sarnowskiego i Modzelewskiego, którzy grając w sezonie wyścigowym pieniędzmi czerpanymi z funduszy skarbowych zdefraudowali 32 tys. zł.

P.). W wyniku obrad nadzw. sesji Rady Ligi Narodów postanowiono wezwać rządy bułgarski i grecki do poinformowania Rady w ciągu 24 godzin, czy dały rozkaz swoim wojskom do wycofania się i czy działania wojenne zostały wstrzymane. Rada Ligi prosi rządy Anglii, Francji i Włoch, aby wysłały na miejsce swych oficerów, którzy mają donieść o wykonaniu tych poleceń Ligi.

Chamberlain podkreślił, że zatarg ten należy do tego typu wypadków, które często wywoływały poważne skutki. Delegacje grecka i bułgarska przyjęły wezwanie, skierowane do ich rządów, a Chamberlain przypomniał im, że z chwilą przyjęcia rezolucji Rady, przyjmują wszystkie zastrzeżenia w rezolucji warunki, a więc i 24-godzinny termin wykonania.

GRECY DALEJ ATAKUJĄ.

Wiedeń, 27. paźdz. (Tel. G. P.) „Abendblatt“ z Białogrodu: Ju-

gosłowiańskie oddziały donoszą, że na froncie grecko-bułgarskim panuje od wczoraj rana spokój. Nie było słychać strzałów karabinowych ani armatnich. O godz. 1 w południe rozpoczęła się gwałtowna kanonada ze strony greckiej. Z wyżej położonych punktów można było zauważyć posuwanie się naprzód Greków. Odnosi się wrażenie, jakoby Grecy posuwali się w kierunku gór Maleska.

STRATY BUŁGARSKIE.

Sofia, 27. października. (Tel. G. P.) Według autentycznych wiadomości, ilość zabitych i rannych Bułgarów wynosiła do wczoraj wieczór 50 osób, w tem 20 wojskowych, ponadto 11 żołnierzy zaginęło. Panuje obawa, że zostali oni zmasakrowani.

Grecja wskutek interwencji rumuńskiej wycofuje swe wojska z Bułgarii.

Ateny, 27. października. (Tel. G. P.) Posł rumuński zaproponował wczoraj Pangalosowi w imieniu swego rządu na prośbę Bułgarii wstrzymanie okupacji terytorium bułgarskiego. Prezydent Pangalos przyjął tę propozycję pod następującymi warunkami:

Dzisiaj o godz. 16. udają się oficerowie greccy i bułgarscy do miejscowości Demr Kapu i spowadzą tam greckie stráže na ich stanowiska. Gdy to będzie dokonane, wojska greckie, które obsadziły obszar naprzeciw Jele, rozpoczną odwrót jak najszybszy. Podczas tego odrotu wojska bułgarskie, znajdujące się naprzeciw, nie będą się posuwały naprzód.

Przymusowe złożenie precjozów do Skarbu Państwa.

Wniosek posła Hausnera z P. P. S.

Warszawa, 27. października. (Tel. G. P.) Komisje skarbowe i budżetowa obradowały nad projektem ustawy o szczególnych środkach złagodzenia przesilenia finansowego. Minister Grabski zgodził się, by skreślono upoważnienie do wydzierżawienia jednego z monopolów państwowych, a tylko pozostawiono zabezpieczenie w drodze zastawu dochodów. Poza tem premier wyraził zgodę na zredukowanie kwoty po-

życzki zagranicznej z miljarða złotych na 600 milionów zł.

P. Hausner (P. P. S.) zgłosił wniosek:

Sejm wzywa Rząd do przedłożenia projektu ustawy, mocą której wszyscy obywatele państwa, związki prawne, itd. będą zmuszone tytułem pożyczki przymusowej oprocentowanej i zwrotnej w ciągu lat 30, złożyć złoto, drogie kamienie i perły do skarbu państwa, celem powiększenia bezpieczeństwa złotego.

O nowelizację ustawy o ochronie lokatorów.

Wiec lokatorski domaga się wstrzymania zwyczajki czynszów i moratorium co do eksmisji na czas trwania obecnego kryzysu gospodarczego.

Lwów, 28. października.

(jp). W niedzielę odbył się staraniem lwowskiego Towarzystwa Ochrony lokatorów ponowny wiec w sprawie

nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów.

Wiec, odbyty w sali Instytutu technologicznego zgromadził tłumne rzesze publiczności ze sfer mieszczańskich, inteligencji pracującej, kupiectwa, oraz robotników. Przewodnictwo objęli pp.: Aszkenazy, Bednarski, Gryglaszewski i Mydlowicz.

Na porządku dziennym była

sprawozdanie delegatów

Tow. Och. lokat. do Warszawy, pp. Sozańskiego i inż. Feuersteina, którzy konferowali z klubami poselskimi w sprawie poparcia w Sejmie postulatów Tow. lokatorskich, domagających się ze względu na ciężką sytuację gospodarczą wstrzymania automatycznej podwyżki czynszów co kwartał i moratorium co do eksmisji z powodu niezapłacenia czynszu.

Według relacji delegatów stanowisko większości ugrupowań sejmowych dla tej sprawy nie jest zbyt przychylnie. Bezwzględne poparcie przyrzekło

właściwie tylko stronnictwo PPS. Inne stronnictwa zachowują się mniej lub więcej chwiejnie w tej sprawie.

W dyskusji, w której zabierali głos dr. Buber, posłowie Eisenstein i dr. Sommerstein, pp. Kaczorowski, Paszkiewicz i w. i. podkreślano, że wobec trudności nastęrczających się przy przeprowadzeniu postulatów lokatorskich potrzebna jest

bezwzględna solidarność

rzesz lokatorskich i odnośnych stowarzyszeń w całej Polsce.

Na koniec uchwalono następującą

rezolucję:

Lokatorzy m. Lwowa, zebrani na wiecu w dniu 25. paźdz. 1925, żądają:

1) uchwalenia nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów w kierunku wstrzymania automatycznej podwyżki czynszów i moratorium co do eksmisji i objęcia tą nowelą wszystkich lokatorów, których dotknęła gospodarcza katastrofa, jako to pracującą inteligencję, drobne i średnie kupiectwo, oraz rzemieślników,

2) wzywają posłów m. Lwowa do poparcia tych wniosków,

3) wzywają ogół lokatorów o popieranie akcji Tow. Och. lokatorów i wstępowania w szeregi jego członków.

Zarazem oświadczają, że odnośnie do posłów i senatorów wyciągną stosownie do ich stanowiska w tej sprawie konsekwencje przy wyborach. Nadto odnoszą się do Związków i korporacji, aby do czasu poprawy stosunków ekonomicznych przystąpiły do akcji za wstrzymaniem podwyżki czynszów.

Zjazd właśc. realności.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 27. paźdz. (Z) Przez kilka dni odbywa się w Warszawie zjazd delegatów Stowarzyszeń właścicieli realności w miastach Rzeczypospolitej. W skład delegatów wchodzi ze Lwowa: adwokat dr. Westreich, dyrektor Pierzchała i adwokat Gelerter. Zgłoszono cały szereg referatów, w których wykazano szkody, jakie przynosi ustawa o ochronie lokatorów oraz przedstawiono na przykładach ujemny wpływ ochrony lokatorów na rozbudowę miast.

Adw. Westreich wykazał, że przed wojną Lwów dawał 40 milionów koron rocznego dochodu właścicielom realności, a z tego 30 proc. szło na remont. Jest to ogromna suma, która dawała możność robotnikom wykonywania pracy i stałego zarobku. Obecnie robotnicy są pozbawieni tego remontu. Okres 10-lecia przyniósł szkody dla robotników bardzo znaczne, bo około 120 milionów koron.

RZEKOMY LIST KS. STYCHŁA W SPRAWIE STEIGERA.

Poznań, 27. paźdz. (Tel. G. P.) Dzienniki doniosły, jakoby do prokuratury lwowskiej wpłynął 24 bm. list wicemarszałka Senatu ks. Stychła, w sprawie Steigera. Należy stwierdzić, że ks. Stychel o tym rzekomym swym liście dowiedział się z gazet i 26 bm. wystosował do lwowskiej prokuratury odpowiednie pismo wyjaśniające.

SOCJALIŚCI ŻĄDAJĄ DYMISJI RZĄDU.

Wiedeń, 27. paźdz. (Tel. G. P.) „Takblatt“ donosi z Berlina, że socjalni demokraci domagają się dymisji całego gabinetu.

Przed świętem Nieznanego Żołnierza

Uroczystości lwowskie. — Osobnie przygotowania. — Piękne wydawnictwa na dzień bohaterskiego święta.

Lwów, 28. października.

(j. p.) W oddaniu należnego hołdu Nieznanemu Żołnierzowi przy wielkimi święcie pogrzebu zwłok bezimiennego bohatera, sprzymierzili się miśtrze pióra, tonu i pędzla, jak o tem już czytelnikom naszym komunikowaliśmy. Trzej z najbardziej popularnych i cenionych poetów lwowskich: **Stanisław Rossowski**, **Leon Żypowski** oraz **Henryk Zbierzchowski** uczcili uroczystością ekshumacji i przewiezienia zwłok Nieznanego Bohatera pięknymi utworami, które wyszły już z druku nakładem lwowsk. Komitetu Obywatelskiego, zajmującego się urządzeniem uroczystości we Lwowie.

W przeglądzie naszym tych pięknych wonnych kwiatów, rzuconych w hołdzie na dostojną mogiłę Nieznanego, zacząć nam wypada od przemiłej księżeczki **Stanisława Rossowskiego**. Z dwóch części ona się składa: część pierwsza w mowie niewiązanej — część druga w rymach dźwięcznych, jasnych i tak zda się samorodnych, jak cudna pieśń ziemi naszej, dźwięcząca w symfonii wszechświata...

A obie części przepojone serdecznym uczuciem szczerego poety-obywatela, który umiał odczuć, jak nikt „wzniosłość bezimiennej ofiary w imię największych haseł: Boga i Ojczyzny“ i najgłębszy, najwymowniejszy hołd jej złożyć.

Część druga, wiersz p. t. „**Nieznanym**“, nacechowany niezwykle prostotą i przepojoną głębokim uczuciem przy skończonej formie artystycznej, stoi na wysokości najpiękniejszych utworów poetyckich najrzowniejszej z naszych pieśniarek **Marji Konopnickiej**. Wzrusza, zachwyca i wnika do głębi serca.

Podniosłym tonem rycerskiego rapodu przemawia utwór **Leona Żypowskiego**, poświęcony „**Nieznanemu Żołnierzowi**“. Wiedzie nas na pobojuwisko, ukazuje ten święty szary cień, w którego „sercu tkwią... imiona miliony“ i kończy się ślubowaniem tej wielkiej Nieznanej Postaci, iż stanie się ona gwiazdą przewodnią, „co wskazywać będzie drogę całemu pokoleniom“.

Henryk Zbierzchowski ułożył na cześć Nieznanego Żołnierza kantatę p. t. „**Piosenka o Nieznanym Żołnierzu**“, w której zarówno słowa, jak i muzyka łączą się w gorący hymn ku czci tego, co „tyle przecierpiał i zmógł, a gdy poległ na pobojuwisku po ciału nie zgłosił się ojciec, ni brat i spoczął we wspólnym gdzieś dole“.

Utwory te, tak ze względu na swą wysoką wartość artystyczną, jak i z pietyzmu dla tej wielkiej bezimiennej ofiary krwi i życia tysiącznych zastępów polskich bojowników o wolność Ojczyzny, którą symbolizuje i skupia w sobie Nieznany Żołnierz, winny się znaleźć w rękach każdego Polaka, winny być w każdym domu polskim, jak ten modlitewnik wiary narodowej, zwłaszcza, że nader niska cena tych wydawnictw jest przystępna dla wszystkich.

★

„JEDNODNIÓWKA“.

W czwartek, dnia 29. bm. ukaże się na półkach księgarskich niezwykle pięknie wydana ilustrowana „**Jednodniówka**“, która zawierać będzie bogaty materiał do deklamacji, pogadek, zarazem będzie pożądaną pa-

miatką z wielkiego święta Lwowa — w dniu czci i hołdu dla Bezimiennego Bohatera z pobojuwiska Lwowskiego. Skład główny „**Jednodniówki**“ znajduje się w biurze Komitetu Obywatelskiego przy ul. Wałowej l. 16, w parterze, drzwi nr. 12.

Cena bardzo przystępna — 1 złoty, choć „**Jednodniówkę**“ wydrukowano w objętości 38 stron dużego formatu.

★

ODZNAKI NA DNI UROCZYSTOŚCI.

W kiosku Komitetu przy pl. Halickim i w Straży Mogił Polskich Bohaterów przy ul. Łyczakowskiej l. 3 — sprzedaje się już odznaki papierowe po 10 gr. i metalowe po 50 gr. Odznaki niezwykle gustowne, wykonane według projektu kustosza **Rudolfa Męckiego** w firmie **Ungera** we Lwowie.

★

NALEPKI ILUMINACYJNE I CHORĄGIEWKI

Kiosk Komitetu na pl. Halickim, wszystkie kioski inwalidzkie, apteki i większe sklepy sprzedają nalepki iluminacyjne, które należałoby dekorować okna już na dzień 30. października. Nie należy wątpić, że wszystkie okna w mieszkaniach — w całym mieście — ozdobione będą temi nalepkami. Dekoracja okien nalepkami obowiązuje na dni 30. i 31. października, oraz 1. i 2. listopada. Wydaniem nalepek zajęła się Straż Mogił Polskich Bohaterów, według projektu inż. **Indrucha** w wykonaniu zakładów **Piller-Neumanna** we Lwowie. Cena nalepki 10 gr. Cena chorągiewki 10 gr.

★

PRÓBA CHÓRÓW.

Wszystkie chóry lwowskie zbiorą się w pełnym komplecie — obowiązkowo — w środę, dnia 28. bm. o godz. 19-tej (7-e wieczorem) w dużej sali **Ogniska Oficerów** przy ul. **Fredry** l. 1,

i p. na wspólną próbę z kantaty **Mieczysława Sołtysa**.

Przedstawiciele poszczególnych chorów złożą na tej próbie do rąk sekretarza Związku Tow. śpiewackich **R. Pragłowskiego** imienne listy członków, biorących czynny udział w uroczystościach.

★

DZIEŃ 31. PAŹDZIERNIKA ŚWIĘTEM W BANKACH LWOWSKICH.

Oddział Małopolski Związku Banków w Polsce podaje, iż w dniu Pogrzebu Nieznanego Żołnierza, tj. w sobotę 31. października br., Banki należące do Związku nie będą urzędowały, z wyjątkiem kas wekslowych, które będą czynne od 9—11 przedpoł.

★

RUCH TRAMWAJOWY W DNIACH UROCZYSTOŚCI.

W związku z uroczystością Nieznanego Żołnierza w dniach 30. i 31. bm. Dyrekcja **M. K. E.** zawiadamia:

W dniu 30. bm. w godzinach 13.30 do 16 ruch wozów **MKE.** w ul. św. **Piotra** i **Pawła** będzie całkowicie wstrzymany; możliwy będzie tylko dojazd do cerkwi św. **Piotra** i **Pawła** i zbiegu ulic **Kochanowskiego** i św. **Piotra**. Częściowo wstrzymany będzie również ruch wozów przez pl. **Marjacki**.

W dniu 31. bm. od godz. 9.30 rano aż do ukończenia uroczystości będzie ruch wozów **MKE.** wstrzymany w ośrobie: **Rynku**, pl. **Marjackiego**, pl. **Gołuchowskich**, oraz ulic: **Sykstuskiej**, **Kopernika**, **L. Sapiehy**, oraz nastąpi przerwa z dworca gł. przez ul. **Gródecką**. Na peryferiach miasta będą wozy kursować od śródmieścia z punktów: pl. **Gołuchowski**, pl. **Halicki**, ul. **Batorego**, **Szkoła** św. **Marji Magdaleny**; jazda z końcowych stacji będzie możliwa tylko z przesiadaniem w wyżej oznaczonych punktach.

Czerwony terror ciągle się sroży.

Masowe areztowania arys okra'ów rosyjskich.

(Telefonat własny „Gazety Porannej“.)

Pogranicze sow., 27. paźdz.

Z **Leningradu** donoszą nam: Wielką sensację wywołały nowe masowe areztowania dokonane przez czerwony czajkę wśród reprezentantów byłej **arystokracji** oraz **dygnitarzy z czasów carskich**. Stwierdzamy, że areztowani nie zajmowali się żadną polityką lub działalnością kontrrewolucyjną, a skazano ich na zagładę jedynie z powodu znakomitego pochodzenia lub

wybitnej roli członków tych rodzin w przedrewolucyjnych dziejach rosyjskich. Wśród areztowanych było kilka kobiet oraz kilku byłych emigrantów, swego czasu ułaskawionych. Większości areztowanych grozi kara śmierci, mimo zupełnego braku jakichkolwiek oskarżeń konkretnych. Innych zaś postanowiono skazać na dożywotnie wygnanie do najdalszych rejonów **Syberji**.

Jak lwowska Kongregacja kupiecka zastępuje interesy zawodowe.

Stowarzyszenie odbywa co tygodnia posiedzenia i utrzymuje ścisły kontakt z Naczelną Radą Kupiectwa w Warszawie.

Lwów, 28. października.

(jp.) Lwowska kongregacja kupiecka pod sprężystym kierownictwem swego prezesa p. **Sudhoffa** rozwija nader

żywą inicjatywę i działalność

we wszystkich sprawach zawodowych, dążąc do ekonomicznego i moralnego rozwoju stanu kupieckiego.

W obecnych warunkach kryzysu gospodarczego sytuacja dla tem skuteczniejszego popierania interesów ku-

Ostatnie Nowości dla Pań
na suknie, kostjomy, płaszcze damskie
polega Firma **Antoni Uwiera**
Lwów, ul. **Halleka** 10.
Filja w **Tarnopolu**. Filja w **Stryju**.

piectwa, utrzymuje ścisły kontakt z Naczelną Radą kupiectwa polskiego w Warszawie i pozostaje z nią w stałej współpracy.

Ze względu na nawał spraw aktualnych, związanych z obecną sytuacją ekonomiczną, Wydział Kongregacji, nie szczędząc swego czasu i trudu, odbywa co tygodnia posiedzenia, na których są rozpatrywane sprawy aktualne. Na ostatnim posiedzeniu Wydziału załatwiono z porządku dziennego 16 spraw bieżących. Poza tem załatwiono kilka spraw pożyczkowych z funduszu zakładania sklepów, przyjęto nowych członków itp. Nadto uchwalono obchodzić w tym roku jubileusz przeszło 50-letniej pracy w zawodzie kupieckim dziesięciu swoich członków seniorów kupiectwa lwowskiego i piękną tę uroczystość połączyć z uroczystością święta kupieckiego w dn. 8. grudnia br. Ułożenie programu uroczystości odroczone do następnego posiedzenia.

KAWA RIEDLA

Nowe źródła naftowe wytrysnęły w Borysławiu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Drohobycz, 27. października.

Wczoraj miasto nasze obiegła wiadomość o dwu dowierceniach szybów. A miało nowicję kopalnia „**Konrad IV**“, własność Sp. Akc. „**Nafta**“ w **Mrażnicy** dowierciła się w głębokości 1.471 mtr., z produkcją dzienną 5 cystern ropy.

To samo spotkało kopalnię „**Wilson**“, własność Sp. Akc. „**Polska Nafta**“ w **Borysławiu**, która dowierciła się w głębokości 1407 mtr. z produkcją dzienną około 1½ cystern ropy.

WIĘKSZE SZANSE

gry są przy II. klasie
12-tych PAŃSTW. LOTERJI KLASOWEJ,
której ciągnięcie odbędzie się 11. i 12.
listopada. — Suma ogólnych wygranych około złotych

10,000.000

główne wygrane

400.000

250.000

150.000

100.000

50.000, 40.000, 30.000, 25.000 zł.

Co drugi los wygrać musi!

Jeszcze kilka losów do II. klasy do nabycia. — Prospekty i plany gry bezpłatnie.

O. GRÜSS, Kantor wymiany
LWÓW, 3-go MAJA 8. — Tel. 4-14.

Tu wyciąć i przesać w liście lub na kartce.

Zamawiam u firmy:

O. GRÜSS, Kantor wymiany, Lwów - 3-go Maja 8.

losów cwiartek po 20 złotych

połowek po 40 złotych

całych po 80 złotych

Należność proszę pobrać, przesyłając pocztą — czekiem P. K. O. 148.460.

Dokładny adres

Obrona powołuje nowych 50 świadków!

Dzień wniosków w procesie Steigera. — Na jakie okoliczności mają zeznawać nowi świadkowie? — Olszański w spółce z Hackenkreuzlerami? — Rozprawa prokuratora z wnioskami obrony.

(Trzynasty dzień rozprawy Steigera.)

Lwów, 28. października.

Stosownie do zapowiedzi dzień wczorajszy poświęcony został w całości uzupełnieniu dostarczonego już częściowo Trybunałowi przez strony materiału dowodowego w formie wniosków o przesłuchanie nowych świadków względnie odczytania różnych aktów i dokumentów dowodowych. Cały ten materiał rozpatrywać będzie Trybunał w dniu dzisiejszym i przyjęte uchwały poda do wiadomości ju-

tro. Narada Trybunału z powodu ogromnego nawału wniosków prokuratora i obrońców zajmie cały dzień dzisiejszy.

Rozprawę otwarto o godz. 9.30 przy szczelnie wypełnionej sali. Po otwarciu oddał przewodniczący głos **adv. dr. Rosenkranzowi**, który imieniem obrony postawił Trybunałowi do rozpatrzenia szereg wniosków, obszerne umotywowanych.

Bomba padła z nad kawiarni?

— Nawiązując do poruszonej już przez obronę tezy — rozpoczął mowca — że **bomba rzucona została z drugiego piętra z nad kawiarni De la Paix**, musimy zwrócić uwagę, że wśród wielu ludzi, którzy byli podówczas w okolicach miejsca, w którym dokonano zamachu, panowało w pierwszej chwili przekonanie, że stamtąd upadła bomba. Było to niejako

odrunchowe przekonanie.

Jeżeli poddamy analizie zeznania świadków, podających przypuszczenie odmienne, spostrzeczemy, że zeznania ich były dedukcją. Z dotychczasowych wyników rozprawy... (Przewodniczący przerywa mówcy uwagę, że przedwczesne jest na razie mówić o wynikach rozprawy).

Otóż nasza teza, ciągnie dalej dr. Rosenkranz, brzmi następująco: **rzut bomby był w kierunku pionowym z nad balkonu kawiarni De la Paix**. Koncepcja ta jest prawdopodobną, jeżeli rozpatrywać ją będziemy z punktu widzenia

balistyki i optyki.

Jeżeliby wylot bomby nastąpił z rogu ulicy Legionów, to sądząc z wysokości, jaką bomba w locie osiągnęła, musiałaby ona upaść poza **przeciwległy chodnik**, tj.

uderzyć w któryś z portali sklepów.

O czym może powiedzieć Fichman?

Należy dalej zapełnić bijącą lukę w spisie świadków. Chodzi mianowicie o osobę **Bernarda Fichmana** (6), **który bezpośrednio tuż przed zamachem rozmawiał ze Steigerem** i jako świadek może podać treść rozmowy, jaką prowadził z nim oskarżony, oraz opisać stan, w jakim znajdował się **rzekomy sprawca.**

Fichman opowie również o momencie, w którym aresztowano Steigera.

Na okoliczność, że **Pasternakówna** nie od razu wskazała na Steigera, jako na sprawcę, ale **po pewnym wahaniu**, powołujemy jako świadków: **Norberta Ecksteina** (7), kupca w Stanisławowie, który jeden z pierwszych był przy bramie domu przy ul. Legionów 1 i **trzymał cagle**

konia posterunkowego, który zlatul

Na okoliczność tę powołujemy świadków: **dyr. Mehrera** (1), **Hermana** (2) i **Bascha** (3) z dyrekcji Assicurazioni Generali oraz **dra Hermana Bergera** (4).

ŚWIADEK BERNARD BERGER.

Na stwierdzenie, jak zachowywała się publiczność przed i po zamachu, mianowicie na fakt, że **wznoszono ręce do góry**, witając Prezydenta, a po zamachu opanował wszystkich

rodzaj odrętwienia,

powołujemy świadka **płk. Harnisza** (5).

z konia, wszedł do bramy. Na fakt, iż **Pasternakówna**, wskazując na Steigera jako na sprawcę, wyraziła się: „**zdaje się, że to ten**”, podajemy świadków: **Klarę Kuhlich** (8), krawczynię i **Zofię Bass** (9). Obie stały koło sklepu Beyerera i w czasie paniki uciekły na drugą stronę ulicy na Wały Hetmańskie, poczem na widok skupienia ludzi koło bramy ul. Legionów 1 podeszły do niej i słyszały wyrażenie się **Pasternakówny.**

Szczegóły aresztowania Steigera obserwowali dalej: **Michał Leśniak** (10), **Samuel Binik** (11), kupiec, zam. przy ul. Gródeckiej 42, właściciel dóbr **Nowosiółki Fiasecki** (12), słuchacz Politechniki **Juliusz Mehrer** (13), zam. w Ryku 35, **Feigel Bier** (14), zam. ul. Żółkiewska 137 i **Anna Hornstein** (15),

zam. Grodzickich 6, która słyszała, jak Steiger, siadając do auta insp. Łukomskiego, mówił: „**Na miłość boską, ja jestem niewinny!**”

Jako świadków, którzy

obserwowali przebieg zamachu z różnych punktów i mogą podać szczegóły co do lotu bomby i osób podejrzanych, powołujemy:

„Tutka bude lepsze...”

Stefanę Orlicką (16), zam. w Równem, która widziała z balkonu kawiarni **dwóch mężczyzn, przeciskających się**

przez kordon policji

i dobrze wie, że nie było między nimi Steigera, albowiem zna go bardzo dobrze jako **b. lokatorka** kamienicy przy ul. Kochanowskiego 14. Tych samych mężczyzn widział z kawiarni również **Adolf Feder** (17), asesor sądu przemysłowego, zam. przy ul. Potockiego 50. Świadek **Leon Glücksman** (18), kupiec zam. przy ul. Bema 16, idąc do kawiarni na chwilę przed zamachem, **został potrącony przez jakiegoś osobnika, który powiedział do niego po rusku:**

„**Perepraszajul!**”

Następnie osobnik ten, kierując się ku

budce inwalidzkiej, powiedział do swojego towarzysza:

„**Tutka bude lepsze!**”

Obydwóch tych osobników może **Glücksman** opisać.

Właściwego sprawcę zamachu widział dalszy świadek, którego powołujemy, mianowicie kap. prok. wojsk. **Urzędowski** (19) przy sądzie wojsk. w Lwowie. Następnie **adv. dr. Miszalik** (20) poświadczy, że jakiś pan powiedział mu, że Steiger jest niewinny, bo on **widział właściwego sprawcę.**

Świadek **Karol Nowak** (20), zam. 3 Maja 8, obserwował stojąc koło sklepu **Staubera**, dwóch ludzi, którzy usiłowali przejść przez kordon policji. Jeden z nich miał

w ręku paczkę, owiniętą w gazetę.

Zeznania artysty Rygiera.

Wobec tego, że przy przesłuchaniu **Pasternakówny** w czasie rozprawy mówiono wiele o przykrościach, na jakie była ona **narażona z powodu swoich zeznań**, musimy dla złagodzenia ujemnego wrażenia powołać świadka **Jerzego Rygiera** (21), artystę Teatru Miejskiego, który przedstawi, jaką

miął rozmowę z **Pasternakówną** i wyjaśni, czy był przez kogoś nasłany lub inspirowany. Zaświadczy on również, że sprawą jego rozmowy z **Pasternakówną** zajmował się potem

zad koleżeński,

który wydał opinię, że rzecz prowadzoną była bez zarzutu.

Posterunkowy Nr. 1294.

Oskarżony w zeznaniach swoich mówi między innymi o dziwnym fakcie znalezienia w jedzeniu, jakie mu podano **w areszcie przy ul. Jachowicza,**

tajemniczej kartki

ze słowami: „**Żmijkowski wolny!**”. Kartka ta doprowadziła go do **wybuchu szału**, który obserwował ów **posterunkowy, opatrzonej Nr. 1294** (22).

Świadek **Józefa Markówna** (23), **narzeczona Steigera**, zam. przy ul. Kochanowskiego 14, dopomoże do stwierdzenia alibi czasu. Poświadczy ona, że oskarżony nie miał czasu zajmować się spiskami, albowiem wieczorami bywał w domu, spędzając czas **hędz z siostrą swoją, bądź z narzeczoną.**

W końcu należy zwrócić uwagę na jedną okoliczność, którą zbagatelizowano w śledztwie.

Oto.

program pobytu

Prezydenta we Lwowie był ustalony w najdrobniejszych szczegółach co do sekundy. Program ten znajduje się w aktach prezydjalnych Województwa pod l. 15116. Pod pozycją 9 znajdują się słowa: „**Godz. 14 Prezydent opuszcza Targi Wschodnie i udaje się do Województwa przez ulicę Kadecką.**

Kopernika i pl. Marjacki”. Twierdziemy, że program ten był podany do publicznej wiadomości i na dowód powołujemy powyższy akt oraz lwowskie dzienniki z dnia 5. września 1924.

Jako następny wnioskodawca zabrał głos **adv. dr. Ringel.**

— Ponieważ akt oskarżenia zarzuca Steigerowi zbrodnię skrytobójczego morderstwa, a więc zbrodnicy akt woli, należy zbadać tło duchowe, na którym wyrosła rzekomo zbrodnia, zarzucona mu. Obok spostrzeżeń wzrokowych jednej kobiety w momencie strachu, zaważyć może silnie na szali analiza indywidualna oskarżonego jako człowieka.

Otóż na okoliczność, jakim **pracownikiem był Steiger jako kasjer i likwidator**

firmy **Juliusz Meinl**, powołuje na świadków jego kolegów biurowych, **Józefa Gebeta** (24) i **Tonię Diner** (25), oraz ofiaruję dowód z księgi kasowej i dokumentów kasowych firmy.

Proszę dalej o odczytanie **znalezionego przy Steigerze brudnika** (26) i **złoty zegarek** (27) do dy-

rektora firmy oraz odczytanie nazwisk wyrytych na zapalniczkach.

Zwracamy dalej uwagę, że przy aresztowanym znaleziono kilka rozmaitych legitymacji osobistych, co przeciwne jest normalnemu zwyczajowi zbrodniarza, który identyczność swoją stara się jak najdalej ukryć.

Następnie prosimy o stwierdzenie w Dyrekcji Policji, iż Steiger nie starał się w ub. r. o paszport na wyjazd zagranicę.

W drugiej grupie wniosków dowodowych zajmujemy się tłem zamachu.

Rozpatrując je, musimy wykluczyć, ażeby mógł go dokonać Steiger. Od 14 roku życia Steiger był sjonistą, od roku 1919 bez przerwy do dnia zamachu włącznie był członkiem sjonistycznego stowarzyszenia „Makkabea” i był konserwatystą, zwalczającym komunizm.

Na dowód, że zajmował się on zbieraniem składek na cele sjonistyczne i że zamierzał jechać do Palestyny, prosimy o przesłuchanie świadka Józefa Bardacha (26), obecnie służącego w 19 pp., posła Inslera (27) i prezesa „Makkabei” Zygmunta Schorra (28). Ze propagował ideę sjonistyczną

Steiger typem drobnomieszczańskim.

Oskarżony jest typem wybitnie drobnomieszczańskim, któremu chodziło o zrobienie niewielkiej kariery. Świadcami na tę okoliczność są Rutkowski (34) i Henryk Allerhand (35). Ci dwaj poświadczają również, że oskarżony miał zwyczaj w moment zderzenia podnosić rękę do głowy i głaskać włosy.

Ze Steiger był pobożny i wykonywał sumiennie praktyki religijne, święcił posty i uczył się psalmów na pamięć, lubując się szczególnie w proroku Izajaszu, poświadczą rabin Lewi Freund (36), zam. ul. Bernsteina 12, ojciec jego Chaskiel Steiger (37), Józef Bardach (38) i p. Menkesówna (39).

Nie mniej ważną okolicznością jest stwierdzenie, że lwowskie władze policyjne były niejako

i wprowadzał do stowarzyszenia nowych członków, poświadczają Szymon Acht (29).

ŚWIADEK BRONISŁAW STOIŃSKI.

O ile chodzi o zachowanie się ludności żydowskiej w czasie pobytu Prezydenta we Lwowie, powołuję na świadków prof. Allerhanda (30), posła Inslera (31), posła Frostiga (32) i posła Sommersteina (33).

pod psychicznym przymusem znalezienia za wszelką cenę sprawcy zamachu. Stały one niejako pod brzemieniem niezadowolenia władz centralnych. Stawiany następującą tezę dowodową: władze centralne uwiadomiły drogą prywatną władze policyjne lwowskie o swoim niezadowoleniu i stąd pochodzi atmosfera owego pośpiechu. Powołuję na to świadków: wiceministra Bertonia (40), wiceministra senatora Sienickiego (41), szefa gabinetu cywilnego Prezydenta Rządu Lenza (42), posłów Sommersteina (43) i Frostiga (44) oraz wiceprezydenta m. Lwowa Schleichera (45).

W związku z tem nerwowem tempem śledztwa dostał insp. Piątkiewicz w Warszawie ustny raport od podwładnych funkcjo-

narjuszów, z treści którego wynika, że Steiger nie jest sprawcą.

Ukraińska bojowa organizacja.

O tem, że zamach wyszedł z bojowej organizacji ukraińskiej, poświadczają może Jan Szczerbiński, b. szef biura prasowego Prezydium Rady ministrów, który na 7 dni przed zamachem przestrzegał Lenca, że ma wia-

Na dowód powołuję świadka insp. Piątkiewicza (46).

domosć o przygotowaniu zamachu, oraz b. minister spr. wewn. Hübner (48), którego władze policyjne lwowskie uspokajały, biorąc na siebie odpowiedzialność.

Rewelacja dzienników berlińskich.

Dalecy jesteście od animozji

przeciwko jakiemuś kierunkowi politycznemu, chodzi nam jedynie o oskarżonego. Skoro natrafiamy w aktach na ślad, że sprawcą zamachu jest ktoś inny, to to naszym obowiązkiem jest bez względu na czyjeś niezadowolenie skorzystać z tego dla salwowania oskarżonego. Organizacja terrorystyczna powinna mieć pewne

minimum honoru,

aby po dokonaniu czynu przyznać się do niego i wziąć na siebie odpowiedzialność. Ze sprawca zamachu siedzi bezpiecznie w Berlinie i nie chce po męsku podnieść przyłbicy, wytłumaczenie tego znajdujemy

w dziennikach berlińskich.

Oto czytamy tam, że kilku b. oficerów ukraińskich skomunikowało się z berlińskimi sferami żydowskimi i zapowiedziało, że o ile akcja w celu wykrycia sprawców nie ustanie, to nastąpią

represje przeciwko żydom

tak w kraju, jak zagranicą. Przytem nastąpiło cenne wyznanie następujące: „Mamy fotografie, świadczące, że Steiger z zamachem niema nic wspólnego, ale mamy interes w tem, aby Steiger został na śmierć (?) skazany, aby odbyła się egzekucja (?). Chodzi nam o pokazanie światu, jakie są sądy polskie”.

Stosunek Olszańskiego z Hackenkrentzlerami.

Jest stwierdzone, że Olszański i Nowak są w stałym kontakcie z Hackenkrentzlerami niemieckimi, którzy stanowią knię antysemitki. Tam jest źródło szatańskich pomysłów!

Dusza słowiańska nie jest zdolna do takich potworności. Na dowód cytuję dziennik berliński, „Vossische Zeitung”, „Berliner Tagblatt” i „Lokal Anzeiger”.

Ze zamach wyszedł ze sfer ukra-

ińskich, powołuję świadków b. posła Włodzimierza Baczyńskiego (49) i dra Ojzasa Wassera (50), obaj zamieszkali ul. Kościuszki 4.

Co do afery Olszańskiego, to proszę, aby Trybunał zarządził

w drodze dyplomatycznej

rekwizycję legalizowanych odpisów aktów Teofila Olszańskiego ze sądu w Bytomiu i z policji w Berlinie.

Po przemówieniu dra Ringla zarządził przewodniczący przerwę.

Odpowiedź prokuratora.

Po przerwie zabrał głos prokurator. — Kilkakrotnie już zaznaczyłem, że w uwzględnieniu wniosków będę szedł do najdalejzych granic. Obecnie granica ta przyszła.

Na większą część wniosków obrony nie zgadzam się, bo nie dążą one do materialnej prawdy.

Obojętne dla nas jest, czy pp. Herman, Mehrer i Basch zaopiniują, że rzut bomby nastąpił z 2-go piętra. Nas

obchodzić mogą jedynie fakta i spostrzeżenia.

Wniosek o przesłuchanie Bernarda Fichmana oraz szeregu innych świadków pozostawiam ocenie Trybunału.

Zgadzam się na zawezwanie jako świadków Orlickiej i Federa, oraz na odczytanie programu pobytu Prezydenta we Lwowie.

Natomiast ze żdziwieniem słyszę, że świadek Glücksman ma nam po-

FEJLETON „GAZ. POR.” z d. 29. X. 1925.

TEODOR LIGHTON.

Nie mogę chodzić nago...

Mister Hallington był ulubieńcem sanatorium i pielęgniarki zawsze nazywała go „przeszłościem”, „wujaszkiem Karolem”. Manja prześladowca, której przysługę od lat szesnastu i która, jakgdyby mur nieprzebrany oddzielała go od reszty świata, nie była bynajmniej dla otoczenia niebezpieczną i budziła tylko głębokie współczucie. Jedną noc wystarczyła, aby ta manja nim opanowała, jedna noc, w ciągu której doprawdy nic nadzwyczajnego się nie zdarzyło.

W roku 1904 był jeszcze najnormalniejszym człowiekiem na świecie. Po rodzicach odziedziczył solidny burżuazyjny światopogląd, solidne zdrowie i takiż majątek. Nie posiadał żadnego określonego zajęcia, lecz bardzo był użyteczny i cenił się jako wzorowy tancerz walca i polki, oraz jako naprawdę już znakomity wodzirej kotyljonowy. Jedynym zarzutem, jaki można było mu uczynić — o ile zarzutem nazwać to można — był wyraźny zanik wszelkich darów bujnej wyobraźni.

Na jesieni wymienionego roku mister Hallington wraz ze swą siostrą, panią

Gordon Troup, udał się w pierwszą podróż do Europy. Po zwiedzeniu wszystkich angielskich kościołów, przybyli do Paryża. Całe popołudnie przepędzili w hotelu i według kategorycznych stwierdzeń pani Gordon Troup, mister Hallington był stale najzupełniej normalny. Po kolacji z uwagi na niedostateczną u obojga znajomość francuskiego języka, postanowiono zadowolnić się pantomimowem widowiskiem w „Marigny”. Na estradzie ukazały się tancerki, jak się na razie zdawało, odziane w najzupełniej dopuszczalne balowe kostiumy. Wrażenie pierwotne okazało się jednak pomyłką, gdy dziewczęta odwróciły się tyłem i na żer lakomych spojrzeń publiczności wystawiły mniej lub więcej, raczej więcej niż mniej, całkowicie odsłonięte odwrotne części ciała.

— Shoking! — wykrzyknęła pani Troup i zaproponowała bratu opuszczenie gorszego miejsca. Mister Hallington zgodził się natychmiast. Gdy już wychodzili w przedśionkowym hału oszłomiły ich hałaśliwe dźwięki sensacyjnie egzotycznej kapeli, przygrywającej publiczności o podejrzany wyglądzie, wśród której przeważały najniebezpieczniej wymalowane kobiety. Mister Hallington odskoczył z przerażeniem i szybko wybiegł na ulicę.

Nazajutrz rano pani Troup zbudzona została pełnym trwogi okrzykiem, rzucenym przez wbiegającą do pokoju niankę Zanelki. Zanelka była to trzyletnia cór-

czka pani Troup. Z przerażeniem spytała pani Troup:

— Czy dziecku coś się stało?

— Nie — brzmiała odpowiedź. — Lecz zdaje się, że pan Hallington jest chory. Służący wszedł do jego pokoju przed kwadrans i od tego czasu pan Hallington nie chce wyjść z pod łóżka.

Pani Troup pobiegła czempredzej do pokoju brata. Zaczęła go błagać, aby porzucił swą niezwykłą kająkę. Mister Hallington w odpowiedzi krzyał tylko, aby wszyscy niezwłocznie wyszli z pokoju.

— Dlaczegoż - to? — mówiła pani Troup. — Powiedz mi przynajmniej Karolku, dlaczego właściwie schowałeś się pod łóżko?

— Bardzo proste. Przecież nic nie mam na sobie...

Pani Troup zaczęła śmiać się z wielką ulgą, służący jednak przerwał jej natychmiast:

— Niechaj pani zechce zobaczyć. On jest kompletnie ubrany.

Pani Troup zająrzała pod łóżko. Istotnie mister Hallington był najzupełniej prawidłowo przyodziany. Nie brakowało nawet krawata.

— Czyż nie możesz przynajmniej tych obcych ludzi wyrzucić? — jęczał z pod łóżka, wyczyniając rozpaczliwe gesty. — Czy sądzisz, że to przyjemnie nago pokazywać się całemu światu?

Ta sama scena powtórzyła się po kilkudziesięciu minutach przybył karz. W ten sposób rozpoczęła się manja.

prześladowni, której bez wybitnych zmian miał podlegać mister Hallington przez lat szesnaście. Przewieziono go z powrotem do Ameryki i umieszczono w specjalnym sanatorium.

Tam, z czasem rozwinęła się u pacjenta jeszcze manja kradzieży przy niewiarogodnej wręcz zreczności w dokonywaniu aktów tego oryginalnego bodaj przykładnego rodzaju kleptomani. Nie była to zresztą bynajmniej nowa choroba, jedynie objaw uboczny choroby zasadniczej. Po 10 latach naczelnym lekarz sanatorium zapewniał, że jego niezwykle pacjent „wujaszek Karol” byłby zdolny każdemu człowiekowi ściągnąć z nóg pantalon, tak, że ów nawet by tego nie zauważył. Było to przesadą, lecz faktem było, że żadne nawet najbardziej solidne uwiązanie nie mogło przeszkodzić „wujaszekowi” w ściąganiu w sposób najzupełniej niedostrzegalny, fartuszków wszystkim swoim pielęgniarkom. Całe zapasy tych fartuszków gromadził pacjent w swoim pokoju, mimo to, że zawsze pozwolono mu je nosić na sobie w najzupełniej dowolnej ilości. Manja gromadzenia fartuszków tak go zaprzątała, że niczem poza tem zajmować się nie chciał. Nic na przykład nie skutkowało perswazje siostry, że chociażby dzienniki może czytać nawet człowiek, który nie ma koszuli na grzbiecie.

W ten sposób przeminęły całe lata.

W roku 1919 kierownictwo sanatorium

wbiec, iż ktoś po ukraińsku wtedy rozmawiał. Rozmowa w języku ukraińskim nie jest dowodem, iż ktoś jest sprawcą zamachu. Takim samym świadkiem jest Nowak, który widział kogoś niosącego jakiś przedmiot w gazecie.

Zgadzałem się również na przesłuchanie dra Miszali i Urzędowskiego. Ale obojętne jest dla sprawy przesłuchanie jako świadka artysty Rygiery i narzeczonej oskarżonego Markówny.

Co do wniosków sen. dra Ringla, to zgadzam się jedynie na wnioski, dotyczące nie Olszańskiego. Wszystkim innym

sprzeciwiam się.

Obojętne jest dla sprawy, czy Steiger był dobrym urzędnikiem, czy starał się on o paszport zagraniczny, jak się zachowywał w łonie towarzystwa „Makkabea“, dalej jak społeczeństwo

Wnioski prokuratora.

Przy tej sposobności stawiam wniosek o przesłuchanie Pasternakówny na okoliczność, że Harniszowa robiła jej w swoim czasie wyrzuty za jej zeznania przeciwko Steigerowi. Może szczególnie ten rzuci światło na intencje zeznań Harniszowej.

Dalej proszę na podstawie otrzymanego przez Prokuratorę doniesienia o przesłuchanie niejakięgo

Wachowiaka z Sambora, który miał być świadkiem, że zamachu dokonał Steiger.

Z wywodami prokuratora polemizował następnie obszernie adw. dr. Landau, dowodząc ko-

zydowskie witało Prezydenta we Lwowie, czy Steiger pilnie uczył się psalmów, czy był optymistą, czy pesymistą i czy władze centralne miały coś przeciw władzom policyjnym lwowskim za bieg dochodzeń. Tutaj decydują nie dochodzenia policyjne, ale rozprawa sądowa.

Niemniej obojętne dla sprawy jest ostrzeżenie Szczepińskiego i co piszą gazety berlińskie. Zauważyć tu muszę, że ci co pisali w nich artykuły, nie są prawnikami, bo mówią

o karze śmierci i egzekucji,

a oskarżonemu grozi kara może li tylko jednorocznego więzienia.

Co do świadków Baczyńskiego i Wassera, to wniosku obrony nie rozumiem.

Gdyby ci dwaj panowie byli na miejscu zamachu, zgoda, ale jeżeli zeznanie ich ma być tylko ich opinia?

nieczność przychylenia się Trybunału do wniosków obrony. Mowca zakończył zdaniem, że prawda nie może pozostać

za murami sądowymi.

Wyrok nastąpić może dopiero po wyczerpaniu całego materiału do wodowego. Bo jeżeli to nie nastąpi, to prawda będzie żyła dalej i działała i swoje zrobić musi.

Po krótkiej odpowiedzi prokuratora odroczył przewodniczący rozprawy do jutra t.j. do czwartku godz. 9 rano, zawiadamiając, iż dzisiaj będzie obradował Trybunał nad wnioskami stron.

Zamach na pomnik Wilhelma I-go.

Niezwykła zuchwałość dwu komunistów.

Wrocław, w październiku.

(B) Z Wrocławia donoszą: Na tułszy pomnik Wilhelma I-go usiłowało dokonać zamachu dynamitowego. Wczoraj po południu poczęło

dwóch mężczyzn

świdrować otwór w bocznej ścianie pomnika. Jakkolwiek pomnik stoi na pryncypalnej ulicy miasta i chociaż tysiące osób przechodzą obok niego — nikomu nie przyszło na myśl podejrzewać owych ludzi. Dopiero wieczorem posterunkowy, zaintrygowany dłu-

giem trwaniem roboty, zainterpelował „pracowitych świdrowców“.

Okazało się, że są to dwaj niemieccy komuniści, którzy usiłowali wysadzić w powietrze pomnik cesarza, będącego niejako symbolem

imperjalizmu niemieckiego.

Usiłowany zamach wywarł w Wrocławiu znaczne wrażenie, głównie z tego powodu, że pomnik Wilhelma I. uchodzi za znakomite dzieło sztuki, co dla osoby uczuciowo niezainteresowanej jest rzeczą bardzo wątpliwą.

przeszło w ręce młodego doktora Morphy, świetnie obznajomionego z najnowszymi metodami leczenia. Postanowił on oswobodzić „wujaszka Karola“ od manji przesładowczej. W rozmowie z pacjentem napomknął mimochodem, że obecnie wielu ludzi nosi kostiumy blaszane i to dlatego właśnie, aby słysząc sześć blachy przy poruszaniu się, mogli być pewni, że istotnie mają coś na sobie. Jednocześnie lekarz kazał w pobliżu pokoju pacjenta ukryć coś w rodzaju wielkiej zbroi Don Kiszota. Jak łatwo było przewidzieć, zbroja została natychmiast ukradziona. I następnego dnia, w zbroję przyodziany, „wujaszek Karol“ po raz pierwszy od lat szesnastu, nie ukrył się pod łóżkiem, gdy pielęgniarka wchodziła do jego pokoju. Rozpoczął się proces powrotu do zdrowia. Od zbroi Don Kiszota można było przejść do jaskrawych arlekinowych kostiumów bez dzwoneczków, wreszcie, gdy „wujaszek Karol“ oswoił się już najzupełniej z myślą, że chodzi ubrany, do zwykłych ciemnych kostiumów.

Gdy jesienią roku 1920 mister Hallington, najzupełniej wyleczony, opuszczał sanatorium, liczył wprawdzie już lat 46, lecz był dalej tym samym solidnym, pełnym młodzieńczej świeżości, dobrze wychowanym Amerykaninem, jakim był przed laty 15 w Paryżu. Aby go w myśl wskazówek doktora Morphy ostrożnie z nowym życiem oswoić, pani Troup przedziła z nim przedewszystkiem szereg

miesięcy w odosobnionych górskich okolicach.

Wbrew przewidywaniom wiadomość o wojnie europejskiej ani trochę nie wstrząsnęła umysłem rekonwalescenta. Daleko większe wrażenie sprawiła informacja, że w Ameryce teraz whisky pić nie wolno i że młode dziewczęta palą papierosy. Gdy jednak to nawet przetrzymał, siostra postanowiła ulokować go wreszcie w domu rodzinnym. Poza to przecież w amerykańskim świecie gruntownie nic się nie zmieniło...

Gdy przybywali wieczorem, kończono właśnie przygotowania do tanecznej zabawy. Pani Troup, uszczęśliwiona, że pierwszym zetknięciem będzie towarzyska rozrywka, wprowadziła brata do jego pokoju. Szybko przyodział się w piękny kostium frakowy, mister Hallington niebawem już znalazł się na galerji, skąd oszołomiony przyglądał się wielkiej sali balowej, wypełnionej barwnym, ożywionym tłumem.

Jednakowoż zaledwie oszołomienie miało zacząć, doznał jak gdyby nagłego rażenia. piorunem, kurczowo schwył się dłońmi za balustradę i trwożnym wzrokiem zaczął się doszukiwać czegoś na dole. Dopiero po kilku minutach zorientował się, że piekielny hałas, jaki go nagle, niczem huragan gizmotów, na moment ogłuszył, wydobywał się wprost z pod jego stóp i że była to — muzyka.

WIĘKSZY BEZSPRZECZNIE SZLAGER DOBY WSPÓŁCZESNEJ NIELUDZKA

Jaque Catelaine znany z filmu „Königsmark“ w głównej roli.

Miljardery. — Ex-ministrowie. — Poeci. — Kłowni. — Maharadźwie. — Agitatorzy polityczni. — Modernistyczne bale w Paryżu. — Pożeracze płomieni. — Kuglarze. — Eksperymentatorzy. — Telewizje. — Radjofony i t. p.

„KOPERNIK“

wkrótce w kinoteatrach

„MARYSIENKA“

Zniknięcie drogocennej relikwii napoleońskiej.

Idzie o naszyjnik cesarzowej Józefiny.

Paryż, w październiku.

(B) Paryż jest obecnie zaintrygowany ogromnie tajemniczym zniknięciem drogocennej relikwii napoleońskiej. Znakomity Korsykanin, wróciwszy z swej słynnej kampanji włoskiej, przywiózł swej żonie Józefinie

wspaniałą naszyjnik,

starożytnej roboty, ozdobiony pięknymi perłami i szmaragdami. Ten wartościowy klejnot przechodził następnie do rozmaitych rąk, a ostatnio znajdował się w posiadaniu

baronowej Surcouf,

dalekiej krewnej cesarzowej Józefiny. Przed kilku dniami naszyjnik ten zniknął z pomieszczenia baronowej. Nie udało się na razie stwierdzić, czy idzie tutaj o czyn zwykłego złodzieja, czy też jakiego

fanatycznego wielbiciela

wielkiego Napoleona. Pewne poszlaki przemawiają za tem drugim przypuszczeniem, jakkolwiek wraz z naszyjnikiem skradziono jeszcze inne klejnoty baronowej Surcouf.

Tajemnicza kryjówka Mazepy.

Znajdowała się w podziemiach katedry kijowskiej.

Lwów, 28. października.

(B) Z Kijowa donoszą: W katedrze kijowskiej odkryto dzięki przypadkowi podziemną kryjówkę, która — jak świadczą znalezione w niej dokumenty — służyła jako miejsce pobytu sławnemu hetmanowi Kozaków

Mazepie,

bohaterowi znanych utworów Słowackiego, Byrona i Puszkina. Mazepa był — jak wiadomo — zaciekle wrogiem Piotra Wielkiego, a przyjacielem Karola XII., króla szwedzkiego. Bawiać w Kijowie musiał się oczywiście kryć przed siepaczkami cara moskiewskiego. Przebywał więc

w podziemiach katedry kijowskiej.

Mieszkanie Mazepy zachowało się w tym samym stanie, w jakim Mazepa je opuścił, a uczynił to prawdopodobnie w znacznym pośpiechu. Albowiem stół był jeszcze nakryty, a w złotych talerzach znaleziono zeschłe i poczerniałe

resztki pokarmów.

Zachowało się również urządzenie podziemnego mieszkania, choć oczywiście silnie uszkodzone wilgocią i zębem czasu. Dostęp do kryjówki Mazepy był

tak zrecznie zamaskowany, że tylko przypadkowo zdołano ją odkryć.

Najstarszy grób człowieka.

Odessa, w październiku.

Profesor uniwersytetu petersburskiego, Boncz-Almazowski, kierujący od lat kilku wykopaliskami na Krymie, odkrył w pobliżu Symferopola, w grocie Kütz-Kobe, szczątki szkieletu,

które uważa za szczątki człowieka z okresu Neandertalskiego.

W tej samej jaskini profesor znalazł też kości mamuta i nosorożca.

Zdaniem uczzonego, znaleziony przez niego grób jest najstarszym z dotychczas odkrytych.

W tej samej chwili uczuł, że czyjaś dłoń spoczęła na jego ramieniu.

— Przyszedł — krzychała mu w ucho pani Troup — aby pokazać ci jak pięknie w tańcu wygląda moja Żanetka. — Patrz, patrz!... Tom... Czyż nie zachwycająca?

Żanetka istotnie była uroczą, promieniącą wesołością i temperamentem. Na jednym z jej prawie dziecięcych jeszcze ramion widniała piękna, drogiem kamieniami wysadzana kolja, na drugim nie widniała — wogóle nic. Całe plecy i boki były odsłonięte. Sukienka kończyła się na kilka centymetrów poniżej kolana, zaś w chwilach, gdy Żanetka siadała, kończyła się... daleko wyżej.

— Muszę wracać na dół — mówiła pani Troup. Przedstawię ci naszych znajomych.

Nie odpowiedział nic. Spoglądał na nią wzrokiem bez żadnego wyrazu.

Pani Troup, zbiegając szybko po schodach, rzuciła mu jeszcze:

— Nie zapomnij zejść także!

Lecz on nie zszedł. Gdy zaczęto go szukać, nie można go było znaleźć ani na galerji, ani w jego pokoju. Trochę zaniepokojona pani Troup poleciła pokojówce przeszukać całego mieszkania. Po chwili dziewczyna powróciła i zameldowała, że znalazła pana Hallington w stołowym pokoju, lecz gdy tylko ukazała się, pan Hallington natychmiast wybiegł w kierunku kuchni

— To szczególnie! — szepnęła pani Troup. I nagle z przerażeniem, blednąc śmiertelnie, wykrzyknęła:

— Jenny, gdzie twój fartuszek?

— Mam go na sobie, wielmożna pani — odpowiedziała dziewczyna.

Natychmiast jednak spojrzała na sukienkę. Fartuszek nie było.

— Ależ to zupełnie niezrozumiałe — bełkotała.

Pani Troup pędem pobiegła do kuchni. Trafiła na moment gwałtownej sprzeczki między dwiema kucharkami. Jedną z nich oskarżała drugą o kradzież kosztownego — jak mówiła — fartucha...

„Wujaszek Karol“ zaś zniknął bez śladu...

*

Dopiero nazajutrz rano, gdy służba udała się do piwnicy po węgle, ujrzano, że wielka paka w trzech czwartych napełniona nieporąbanym jeszcze paliwem, wywrócona była do góry dnem. Z pod węgla wydebyto postać pokrytą poszarpanym najwidoczniej w chwilach konwulsyjnych rozpaczyliwych szamotań się, cennym futrem, które przez czas tanecznej zabawy wczorajszej jednemu z gości — jak przypuszczano — zamieniono lub ukradziono — oraz dwoma kobiecymi fartuchami... Były to zwłoki „wujaszka Karola“...

Dlaczego stan bezpieczeństwa we Lwowie od pewnego czasu jest fatalny?

Plaga włamań coraz bardziej daje się we znaki! — Zniechęcenie i apatia policji przyczyną przykrych stosunków bezpieczeństwa. — Dwa nowe „skoki“ w śródmieściu.

Lwów, 28 października.

(—) Już onegdaj podnieśliśmy wprost katastrofalny stan bezpieczeństwa w naszym mieście, czego dowodem przerażającym cyfra włamań i kradzieży, które popełniono w ostatnich dniach we Lwowie. Stan ten niewątpliwie wywołany został głębszymi przyczynami, które tutaj na razie tylko ogólnikowo w niniejszym numerze poruszymy.

Jedną z najważniejszych właściwie przyczyn tego stanu rzeczy jest fakt tzw.

reorganizacji ekspozytury śledczej.

polegającej na scentralizowaniu wszystkich wywiadowców i zabranii ich z komisariatów, gdzie obecnie całą służbę pełnią tylko posterunkowi, którzy nie dorosli jeszcze do niezwykle trudnego i ciężkiego zadania przeprowadzania dochodzeń wstępnych. Ekspozytura znowu, która scentralizowała u siebie wszystkich wywiadowców, niestety do faktycznej służby dochodzeniowej zewnętrznej z liczby 80 wywiadowców faktycznie dysponuje zaledwie cyfrą kilkunastu, gdyż reszta jest używana do najrozmaitszych innych celów, jak np. inwigilacje, stałe posterunki służbowe, przydziały kancelaryjne itd.

Drugą niemniej bardzo poważną przyczyną obecnego chaosu jest

silne zniechęcenie

oraz przygnębienie panujące wśród tej rzeszy pracowników służby bezpieczeństwa. Mianowicie starsi z pośród wywiadowców, którzy mają jeszcze do wysłużenia po kilka lat, a którzy posiadali dotąd tytuły urzędników wywiadowców i odpowiednia do tego rangę, skutkiem najnowszego okólnika Min. spraw wewn. mają być przemianowani na starszych przodowników z niższą płacą. Fakt ten wśród tych wywiadowców wywołał silne rozgoryczenie, a efektem tego jest właśnie niechęć do pracy. Nad młodszyznę znów wywiadowcami wisi jak miecz Damoklesa

groźba redukcji.

tak, że i ci pracownicy nie wiedząc czy jutro nie otrzymają de-

kretnego zwolnienia, również zniechęceni są do pracy.

I oto właśnie są dwie główne przyczyny fatalnego obecnie stanu bezpieczeństwa we Lwowie. Ten stan rzeczy podajemy do publicznej wiadomości, aby z jednej strony władze bezpieczeństwa zastanowiły się nad środkami zapobiegawczymi, zaś z drugiej strony by i społeczeństwo o istotnym stanie rzeczy i przyczynach złe funkcjonującego obecnie aparatu służby bezpieczeństwa było poinformowane.

Wczoraj znowu zanotowano **wielkie włamanie kasowe** przy ul. Łyczakowskiej 7. Do mieszczącej się tam fabryki bielizny „Leopol“ niewysłedzeni kassiarze dostali się przez ogród od ul. Franciszkańskiej i wyważywszy kraty żelazne weszli do bu-

ra, gdzie rozbili kasę wertheimowską, skąd skradli kilkaset złotych, przeznaczonych na zapłacenie podatku majątkowego, nadto kilkanaście tuzinów bielizny.

Tej samej nocy włamywacze, którzy od kilku już dni cierpliwie grasują na terenie I. dzielnicy, usiłowali włamać się do mieszkania prof. Uniwersytetu Tofłoczki przy ul. Długosza 2, gdzie na szczęście zostali spłoszeni przez psa. Włamywacze udali się o dwie kamienice dalej i znowu usiłowali włamać się do mieszkania insp. uniwersyteckiego ogrodu botanicznego, gdzie dłużej podważyli okiennice, lecz i tu na szczęście zostali spłoszeni. Ponadto zanotowano wczoraj jeszcze parę włamań i kradzieży.

Z życia prowincji.

Nowiny przemysłowe.

(Od naszego korespondenta.)

Przemysł, 26. października.

Drakońskie zarządzenie w gimnazjum. Dyrekcja gimn. żeńskiego przyw. z pr. publ. im. Konopnickiej zarządziła, że uczennice, które w ciągu 2 dni po pierwszym nie uiszcza opłaty szkolnej, muszą natychmiast opuścić zakład. Zarządzenie to bywa bezwzględnie wykonywane, dotykając dzieci rodziców mniej zamożnych. Postępowanie to wywołało zrozumiałe

rozgoryczenie, zwłaszcza, że w żadnym gimnazjum państwowym nie stosuje się wobec młodzieży metod tak surowych.

Szalony żołnierz na ulicy. Na ulicy Mickiewicza dostał nagle ataku szału strzelec z 5 pp. Michał N. Wśród okrzyków zaczął zrzucać z siebie wierzchnie okrycie, poczem puścił się ku ul. Konarskiego, gdzie go ubez- władniono.

Wiadomości ze Śniatyna.

(Od naszego korespondenta.)

Śniatyn, 26. października.

Onegdaj odbył się w salach „Sokoła“ wieczorek taneczny, urządzony przez komitet pań pod przew. p. radczyni Goleczewskiej. Czysty dochód ponad 500 zł. przeznaczył komitet na przyozdobienie kościoła, który z wiosną ma rozpocząć się budować.

Dnia 4. paźdz. odbył się w Śniatynie wiec poselski posła Saranieckiego przy tłumnym udziale publiczności.

P. poseł Saraniecki poruszył najważniejsze postulaty, za co wyborcy darzyli go hucznymi oklaskami; cały wiec miał bardzo poważny charakter.

W Zabłotowie zdarzył się nader przykry wypadek. Dr. Drozdowski, naczelnik sądu i prezes Organ. Narodowej dla Zabłotowa otrzymał akt oskarżenia za uprawianie lichwy dolarowej. W niedługim czasie sprawa rozegra się w sądzie okręgowym w Kołomyi.

Burzliwy wiec w Komarnie.

Wieżniacy polscy protestują energicznie przeciw zakusom ruskim.

Lwów, 28 października.

(W) Z polecenia niedawno sklejonego „Ukraińskiego narodo-wo - demokratycznego zjednoczenia“ odbywają się od kilku tygodni masowe wiece w miasteczkach Małopolski Wschodniej, protestujące przeciw nowo uchwalonej reformie rolnej. Ostrze przemówień mówców wiecowych zwrócone jest głównie przeciw wieśniakom polskim, którzy mają być rzekomo forty-

wani przy nabywaniu ziemi na niekorzyść miejscowej ludności ruskiej, a których nazywają pogardliwie kolonistami.

Podobny wiec zwołano niedawno do Komarna, powiatu rudeckiego, gdzie ludność polska polska zamieszkuje od dawien dawna w zwartych masach i, w niektórych gminach, stanowi po- kaźną większość. Ludność ta pod względem narodowym jest wy- soce uświadomiona, a dumna jest

z tego, że z jej szeregów wyszedł obecny Marszałek Sejmu p. Rataj. To też gdy referenci ruscy poczęli obrażać ludność polską, obecni na wiecu wieśniacy polscy zaprezentowali przeciw temu bardzo energicznie i jeden z nich zażądał głosu dla odparcia napaści — Rusini jednak nie dali mu przemawiać. Rozgoryczeni tem włó- ścianie polscy podnieśli głośny protest i wśród ogromnej wrzawy komisarz rządowy rozwiązał wiec.

Dzięki więc energicznej postawie włóścian polskich, która winna znaleźć naśladowców i w innych powiatach, nie udało się Rusinom sfabrykować rezolucji, którymi zasypują obecnie Sejm i Rząd.

Plaga wilcza na Pokuciu.

(Od naszego korespondenta.)

Kołomyja, 25. października.

Wskutek przedwczesnych opadów śniegowych pojawiły się na Pokuciu w wielkiej ilości wilki, które zmuszone głodem zeszły z okolicznych gór w doliny, wyrządzając znaczne szkody w zwierzostanie leśnym (zwłaszcza w sarnach i jeleniach) i w bydłe, zimującym na niższych położonych poloninach w tak zwanych „zimarkach“. Z niektórych polonin dochodzą wprost zatrważające wieści o porywaniu owiec. Liczba porwanych i pożytych owiec dosięga na jednej poloninie kilkudziesięciu sztuk! Śmiałość i zuchwałość rabusiów posuwa się do tego stopnia, że podchodzą one nawet do siedzib ludzkich, co o tej porze jest rzeczą niesłychaną.

Przed kilkoma dniami porwał wilk owce we wsi Sopowie, oddalonej o kilka kilometrów od Kołomyi, co wywołało sensację w mieście, a na mieszkańców okolicznych wsi podgórskich rzuciło prawdziwy postrach.

Walka z drapieżnikami nie należy do łatwych, a wytepienie tego zwierza wobec jego szybkiego rozmnażania się i braku broni u ludności jest bardzo utrudnione. Zwłaszcza trudna jest walka z wilkiem karpackim, mniejszym wprowadzie, ale za to silniejszym od swego towarzysza niższego. — Województwo stanisławowskie zarządziło w roku zeszłym obławę na wilki, z małym jednak skutkiem wobec ukrywania się tych rabusiów w niedostępnych jarach i debrach górskich, w których dosięgnąć się nie dadzą.

Dziś wilki grasują już całymi chmarami, a co będzie w zimie? Tylko szybkie i zdecydowane stanowisko władz administracyjnych może zapobiec pladze wilczej na Pokuciu. M.

Miljardy na dnie morza jońskiego.

Konsorcjum angielskie z kapitałem 5 milionów funtów szterlingów, ma zamiar je wydobyć.

Londyn, w październiku.

Morze Jońskie oblewa trzy półwyspy Peloponesu, z których średni kończy się przylądkiem Matapan, zachodni zaś Pylja ma na swym wybrzeżu miasteczko Pylos,

zwane także Neo Kastio albo Nawarin. W zatoce, nad którą leży miasteczko, toczyła się dnia 20. października 1827 roku

wielka bitwa morską,

w czasie której 89 okrętów turecko-egipskiej floty zostało zatopionych przez siły francusko-greckie w liczbie 27 okrętów. Jest to data oswobodzenia Grecji.

Zatopione okręty

turecko-egipskie leżą do dziś dnia na dnie morskim i kryją wielkie skarby w złocie, srebrze i drogich kamieniach. Obecnie Anglicy założyli Towarzystwo z kapitałem zakładowym

pięciu milionów funtów szterl., które postawiło sobie za cel wydobyć zatopionej floty, a wraz z nią skarbów ocenianych na miljardy.

NADESLANE.

Jadwiga Jasińska

znakomita pianistka, absolwentka Akademii muzycznej w Wiedniu i ugoletnia uczennica Leszetyckiego objęła

kurs wyższy fortepianu we Lw.

Instytucie Muzycznym

ul. SOBIESKIEGO 4.

Wpisy codziennie od 10—7.

TEATR WIELKI.

Sroda, 28. bm. „Codziennie o 5-tej”. Ceny niższe.

Czwartek, 29. bm. „Dziewczyna z Zachodu” (z p. Ign. Mannem).

Piątek, 30. bm. „Hetman Stanisław Żółkowski”, premjera.

TEATR NOWOŚCI.

Sroda, 28. bm. „Jej Wysokość Tancerka”. Ceny niższe.

Czwartek, 29. bm. „Śpiewak własnej niedoli”. Ceny niższe.

Piątek, 30. bm. „Jej Wysokość Tancerka”. Ceny niższe.

„Hetman Stanisław Żółkowski”, 3-aktowy dramat Kazimierza Brodzyńskiego ukaże się po raz pierwszy w piątek, 30. bm. Wspaniałe to dzieło młodego poety — odznaczające na konkursie Teatru Narodowego w Warszawie — jest niezwykle, wręcz niespodziewanym zjawiskiem w naszej poezji dramatycznej ostatniej doby. Akcja, tocząca się wartkim nurtem, rozgrywa się w r. 1617 w izbie sejmowej i senatorskiej, potem na zamku Hetmana w Żółkwi, wreszcie na bojuwisku cecorskim — i spiera się w nieporównane wstrząsające sceny i momenty dramatyczne, aż do zenitowego momentu grozy cecorskiej i męczeńskiej śmierci Hetmana. Scena lwowska wystawia „Hetmana Żółkiewskiego” w nowej oprawie dekoracyjnej i w pierwszorzędnym obsadzie artystycznej. Reżyserię prowadzi p. Sosnowski, który też kreuje postać Hetmana. W dalszych czołowych rolach wystąpią pp. Barwińska (Żółkiewska), Kwiatkowski (poseł Korytko), Rasiński (poseł Maciejowski).

Teatr Wielki, daje dziś po cenach niższych niebywałe wesołą farsę „Codziennie o 5-tej”. — Jutro wieczorem „Dziewczyna z Zachodu”, opera Pucciniego, w której po raz pierwszy wykona partję Rammerza p. Mann.

Teatr Nowości wystawia dziś po cenach niższych piękną, arcy melodyjną operetkę „Jej Wysokość Tancerka”.

Peter Raiczew, znakomity tenor, rozpocznie gościnne występy w początku listopada, w najbardziej popisowych rolach swego bogatego repertuaru.

REPERTUAR TEATRU „SEMAFOR”, REJTANA 3.

Codziennie o godz. 19.45, w niedzielę popoł. 16.45.

1) Szymonowicz: „Żeńcy”. 2) Weckerlin: „Krynolina”. 3) Andersen: „Słowik i cesarz chiński”. 4) Staff: „Ulan i dziewczyna”. 5) Tuwim: „Rachunek”. 6) „Miała baba koguta”. 7) „Bał u weteranów”. 8) Porazińska: „Wycinanki”. 9) Słonimski: „Żołnierz Nieznany”. 10) Molier-Boy: „Latający lekarz”.

Bilety w cenie od 2—6 zł. wcześniej do nabycia w sklepie nut Seyfartha, ul. Akademicka, w niedzielę od godz. 11 w kasie teatru.

Uroczysta Akademia ku uczczeniu pamięci prof. Niementowskiego odbędzie się we czwartek, 29. bm. o godz. 6 wiecz. w sali wykładowej Inst. chemicznego Politechniki (I. piętro).

(.) **Na wczorajszym posiedzeniu Magistratu** wydano konsensus na budowę domu parterowego w podwórzu realności przy ul. Tkackiej l. 9, oraz na nadbudowę trzeciego piętra realności przy ul. Żybkówkiewicza 35, przyjęto 3 osoby do Związku gimny m. Lwowa, ukarano 8 osób za spóźnioną rejestrację, wydano konsensus na 6 dorożek samochodowych z taksametrami, oraz uchwalono przedłożyć reprezentacji imiejskiej wniosek na budowę podziemnego ustępu przy ul. Akademickiej.

Parcelacja Lonszanówki (Kajserwaldu). Tow. Budowy Domów dla urzędników we Lwowie przystępuje do rozparcelowania niżej położonych części Lonszanówki, zamierzając pobudować tamże kilkadziesiąt domków, przeważnie parterowych przy pomocy państwowych kredytów. Górne części Lonszanówki miałyby zostać załesione, względnie zamienione na park. Zgłoszenia na nabycie parcel w cenie od 2000 do 4000 zł. przyjmuje Towarzystwo przy ul. Kopernika 20. II p. od godz. 10—14.

(—) **Robił awanturę i wpadł pod tramwaj.** Franciszek Nikodym i Józef Rybczykiewicz wywołali wczoraj wielką awanturę na ul. Łyczakowskiej i podczas współ-

Napad rabunkowy koło Lewandówki.

Trójka podmiejskich bandytów atakuje i rani dwu kupców.

Lwów, 28 października.

(—) Niesłuchanie zachwały napad rabunkowy zdarzył się wczoraj na peryferiach miasta, na gościńcu między Lewandówką a lasem biłohorskim.

Oto znani apasze podmiejscy Jan Żmura, Eugeniusz Tymczyński i Piotr Salamacha z Lewandówki, napadli około godz. 7 wieczorem na jadących gościńcem kupców Marcina Wróblewskiego i A. Prokescha z Podhajczyk powiat Rudki, przyczem jakimś tępem narzędziem zranili Wró-

blewskiego w głowę, zaś Prokescha nożem w pierś. Obezwładniony swe ofiary, bandyci następnie zrabowali z wozu skrzynię tytoniu, skrzynkę masła i kilka paczek herbaty, poczem zbiegli.

Zawiadomiony posterunek P. P. na Bogdanówce w ciągu tejże nocy ujął wszystkich sprawców napadu, których odstawił do Ekspozytury śledczej, gdzie dalsze dochodzenia prowadzi kom. Batorski.

Bestjalski mord bandycki pod Sokalem.

Bandyci zastrzelili rzeźnika, wiozącego pieniądze ze sprzedaży świnek.

Lwów, 28. października.

(—) Wczoraj przedpołudniem na gościńcu pod Sokalem zdarzył się znowu potworny fakt morderstwa rabunkowego.

Pomocnik rzeźnicki Władysław Wanc ze Sokala odstawił wczoraj furę do Żółkwi partję świń i otrzymawszy kwotę 250 złotych, udał się w powrotną drogę.

Na kilkanaście kilometrów przed Sokalem jadącemu na furze wraz z furmanem Wancowi zastąpili drogę jacyś dwaj dryblasi, uzbrojeni w karabiny i zażądali oddania pieniędzy. Kiedy Wanc począł stawiać opór, je-

den z nich przyłożył mu lufę karabinu do piersi i wystrzelił, zabijając go na miejscu.

Następnie bandyci przeszukali kieszenie zamordowanego i zebrali mu całą gotówkę, poczem zbiegli do lasu. Furman wyszedł bez szwanku i natychmiast po przybyciu do Sokala zawiadomił o morderstwie i rabunku policję, która wszczęła natychmiast bardzo energiczny pościg.

Zawiadomiona również o wypadku Ekspozytura śledcza we Lwowie, wysłała celem przeprowadzenia dochodzeń wyw. Lorcha.

Sędzia śledczy -- jako oskarżony.

Stranzmanow, który zawinił ucieczkę Leszczyńskiego, grozi kara 1—3 lat domu poprawy.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 27 paźdz. (Z) W związku z ucieczką Leszczyńskiego, z kancelarii sądowej dowiadujemy się, że w najbliższych dniach wpłynie do sądu okręgowego akt oskarżenia w sprawie sędziego śledczego Stranzmana i posterunkowego, obok którego Leszczyński niezauważony przeszedł na schody prowadzące na ulicę. Pełniący obowiązki sędziego śledczego Stranzman będzie odpowiadał przed sądem za bezczynność władz, tj. za to, że zamiast sam skonfrontować Leszczyńskiego zlecił to swej apli-

kancie, wskutek czego Leszczyński uciekł. Jeśli sąd uzna, że p. Stranzman działał tylko niedbale, lecz że to wyrządziło znaczne szkody państwu, to może go skazać na karę 6-miesięcznego aresztu. Natomiast jeśli sąd dojdzie do przekonania, że Stranzman działał z rozmysłem, a nadto czyn jego spowodował znaczne szkody dla państwa, to może go skazać na karę od roku do 3 lat domu poprawy. W obu wypadkach sąd może orzec złożenie z urzędu. Posterunkowemu grozi kara więzienia do roku.

nego szamotania się, Rybkiewicz, chcąc uciekać, wpadł pod nadjeżdżający tramwaj „8” i doznał lekkich potłuceń.

(—) **Do aresztów policyjnych oddano wczoraj:** Wład. Pemkę i Alfreda Roznowskiego za włóczęgostwo, Bernarda Hojbuta, Karolinę Buszkę, N. Cygana, Adolfa Weinera, Jana Semczyszyna i Adama Kruzelnickiego za kradzież naboju.

(—) **Usiłowany rabunek na Zamarstynowie.** Edmund Warcak, rymarz, zam. przy ul. Kleparowskiej 3, doniósł wczoraj policji, że gdy wczoraj wyszedł z fabryki „Pellis” i liczył otrzymane pieniądze za pracę, przystąpiło do niego 6 pijanych osobników, a jeden z nich usiłował mu wyrwać z rąk pieniądze. Napadnięty odskoczył, a wówczas opryszek ten począł mu się odgrażać. Policja zarządziła poszukiwania za bandytami.

(—) **Bazyli Pyca znowu na widowni.** Maks Niemand (Leszczyńskiego 26) zawiadomił policję, że do restauracji jego wpadł

wczoraj z nożem w rękę niebezpieczny awanturnik Bazyli Pyca i usiłował go przebić. Na miejsce wysłano dwu posterunkowych, którzy Pycę aresztowali. W drodze na komisariat Pyca zbiegł.

(—) **Poród na ulicy Kubasiewicza.** Elżbieta Kowadko, ze wsi Chłopy, pow. Rudki, przyjechała wczoraj do Lwowa z mlekiem. W drodze z Głównego Dworca do miasta na ul. Kubasiewicza uległa nagle przedwczesnemu porodowi i powiła na ulicy żywe niemowlę. Pogotowie odwiozło ją do kliniki położniczej.

(—) **Dwa zamachy samobójcze.** Dozorowy złodziej Michał Cichon, usiłował wczoraj w bramie realności przy ul. Wałowej 31, popełnić samobójstwo przez wypicie większej ilości esencji octowej. Przybyłe Pogotowie ratunkowe po udzieleniu mu pierwszej pomocy, odwiozło go do szpitala. Powód tego kroku nieznan. — Drugi wypadek zamachu samobójczego zdarzył się wczoraj na Zniesieniu, gdzie 40-letnia

Humor.**DZIKI LEW.**

— Zuważyłem, że pan zawsze stoi przed klatką. Czy ten lew jest bardzo dziki?

— Nie, ja tu stoję, aby odpędzać wróble od niego, podczas gdy śpi!

Jadwiga Łacna, żona szewca, na tle niesnasek rodzinnych, zażyła opium. Odwieziono ją również do szpitala.

(z) **Naczelnik biura prasowego** Prezydium Rady min. p. Adam Romer przechodzi w najbliższym czasie do służby w Min. spraw zagr., wobec czego opuszcza zajmowane dotąd stanowisko. Na stanowisko to upatrzony jest jeden z dziennikarzy, obeznany z tym referatem.

(z) **Najpoważniejszym kandydatem** na stanowisko naczelnika wydziału polityczno-prasowego w Prezydium Rady min. jest — jak się dowiadujemy — p. Witold Giełżyński, prezes klubu sprawozdawców parlamentarnych.

Premjera w Semaforze.

Lwów, 27. października.

Teatrzyk lit.-art. „Semafor” pracuje całą siłą pary. Młode, pełne inicjatywy kierownictwo, rzuciło w drugim programie cały szereg nowych inscenizacji, a na programie znalazły się wiele obiecujące nazwiska Staffa, Tuwina i Słonimskiego. Program miał swoje jasne strony i ciemne.

Zacznę od tych pierwszych. Przecież wypadła sielanka Szymonowicza „Żeńcy”, a pomysłowa inscenizacja i śliczna muzyka Andy Kitschmana wydobyla przebijająco sielski wdźwięk tego malowanego słońcem obrazka. Folklorystyczna groteska „Miała baba koguta” przypominała nam najlepsze numera „Niebieskiego ptaka”. Kolorowo wypadła również bajka Andersena „Słowik i cesarz chiński”, a Regro pokazał znów swoje niecodzienne walory aktorskie.

Milutką dziewczyną w melodyjnym duecie Andy Kitschman była Kopycińska, pokrywająca słodkim wdźwiękiem swoje nieomagania wokalne.

Nje mogą się jednak żadną miarą zgodzić na reżyserijski eksperyment z Moliera „Latającym lekarzem”. To już nie był teatr, ale prowincjonalny cyrk do straszenia małych dzieci. Brutalna jaskrawość dykcji, przechodząca we wrzask, epileptyczne skoki, goniwy i łamańce, mające dać wrażenie ruchu i życia na scenie — przeszły dozwolone ramy parodji i wzbudziły jedynie uczucie niesmaku.

Pani Wronska wystąpiła w bajecznej krynolinie, interpretując cudne bergeretki Weckerlina, wszystko jednak było za duże i krynolina i fryzura i głos, nie nadający się do subtelności piosenek. A szkoda, bo w innym rodzaju produkcji błyskotliwe warunki tej artystki mogły znaleźć należyte pole do popisu.

Henryk Zbierzchowski.

Jak sprytny nauczyciel zdobył sobie opał.

Praga, w październiku.

(+) W pewnej małej wiosce słowackiej żył sobie biedny jak mysz kościelna nauczyciel ludowy, obarczony liczną rodziną. Rząd centralny nie bardzo dbał o niego, a widmo ostrej zimy kazało myśleć o zaopatrzeniu się w opał. Problem ten — zdawało się niemożliwy do rozwiązania — został jednak pomyślnie załatwiony, dzięki... wprowadzeniu do szkół czechosłowackich obowiązkowych ćwiczeń wojskowych.

Przemysłny pedagog, przeczytawszy instrukcję, oznajmił uczniom, że mają się zaopatrzyć w laski, możliwie jak najdłuższe i najgrubsze, które będą wykonywać ćwiczenia w braku karabinów. Kto przyniesie największą tykę, zostanie kapralem. Oczywiście chłopcy nazajutrz przynieśli istny las pokątnych tytek, które po ćwiczeniach powędrowały do drewni pędzla. Proceder ten powtarzał się codziennie, a już po miesiącu kwestja opałowa była pomyślnie rozwiązana...

Był to pierwszy i niezaprzeczony pożytek realny z zaprowadzenia nowej ustawy...

Niezwykłe narodziny.

Praga, w październiku.

(B) Z Pragi donoszą: Zdarzył się tutaj fakt niezwyklej zaiste narodzin. Oto z czwartego piętra, domu znajdującego się na jednym z przedmieść Pragi skoczyła przed kilku dniami w zamiarze samobójczym 21-letnia krawczyca

Marja Mrazek.

Przyczyną rozpaczliwego kroku było opuszczenie nieszczęśliwej przez nieuczciwego kochanka. Przy upadku urodziła Mrazek

syna,

który mimo gwałtownego wstrząśnienia nie poniósł żadnego szwanku. Natomiast matka doznała złamania czaszki, naruszenia kory mózgowej oraz szeregu innych bardzo poważnych obrażeń, które spowodowały wkrótce potem śmierć samobójczyni. Dziecko oddano do Domu podzirków, a przeciw zbrodniczemu ojcu wdrożono postępowanie sądowe.

Echa raidu samochodowego M. K. A.

Pierwszy krok. — Nie ilość lecz jakość. — Turystyka czy wyścigi. — Kultura jazdy. — Znaczenie automobilizmu. — Nowy Sącz—Krynica. — Czego wymagam od kierowcy sportowca? — Złosiwa „mama”. — Na zakończenie.

Lwów 28. października.

Przed odważnym stoi świat otworem — powiada przysłowie.

Małopolski Klub Automobilowy nie ułakł się też piętających się zewsząd trudności, nie dał się odstraszyć złowieszczych wróżb, jakich przy żadnej okazji nie brak, lecz z pochwałą godną energią przystąpił do organizacji pierwszej swej imprezy, mającej zaświadczyć o racji bytu i żywotności młodej małopolskiej organizacji sportu automobilowego.

Pierwszy krok Małopolskiego Klubu Automobilowego powiódł się! Dziś, gdy na raid spoglądamy już z pewnej perspektywy, stwierdzić możemy, iż przeprowadzenie go wymagało sporej dozy odwagi i przedsiębiorczości. Ciężka sytuacja gospodarcza, utrudniająca zwolnienie się z obowiązków codziennych choćby na

Awantury 150-letniego staruszka.

Pasie się w szpitalu, by nabąć sił do objęcia posady.

Konstantynopol, w październiku.

150-letni Kurd, Żaro Agha, jest niewątpliwie najstarszym człowiekiem w Europie. Pisaliśmy o nim kilkakrotnie. Niedawno zwrócił się on z prośbą do zarządu miasta Konstantynopola, by mu ofiarowano

jakaś posadę.

Spadł mu bowiem na barki srogi ciężar: 90-letni jego syn Mustafa, znany pijaczyna, przestał pracować i sprowadził się do domu ojca. Zarząd gminy przychylił się do prośby Aghi i ofiarował mu posadę dozorcę miejskiego, zażądał jednak

świadczenia zdrowia.

Lekarz uznał starca za zdolnego do pracy, lecz równocześnie za wyczerpanego z powodu złego odżywiania się i polecił mu dwumiesięczny

wypoczynek w szpitalu.

Bardzo niezadowolony poddał się starzec woli eskulapa i w szpitalu wyleguje się całymi dniami, robiąc od czasu do czasu

groźną awanturę, gdy md dadzą za mało jada. Co-

dziennie odwiedza go żona, dzieciata z rzędu i licząca obecnie 93 wiosnę.

Szajka bandycka w pow. przemyskim ograbiła jadących w stronę Brzozowa.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Brzozów, 27. października.

(—) Do Brzozowa nadeszła dziś rano wiadomość o niesłychanie zuchwałym rabunku, który zdarzył się wczorajszej nocy między godz. 10—11 na gościńcu między Chodorówką a Bachórzem, należącym do powiatu przemyskiego.

Mianowicie na jadących w stronę Brzozowa Józefa Rysia, Józefa Karasia, Chima Bettelbauma, oraz Salcie Breitbaum napadło sześciu uzbrojonych w rewolwery i karabiny bandytów, którzy pod groźbą użycia broni

zmusili jadących do zejścia z fura, poczem doszczętnie wszystkich obrabowali, przeprowadzając na nich osobistą rewizję. — I tak zabrali Rysowi przeszło 200 zł., Karasiewi 40 zł., Bettelbaumowi 20 zł., oraz ubranie wartości 200 zł., a Breitbaumowej 250 zł. w gotówce i rzeczy wartości 500 zł. poczem zbiegli do lasu.

Zawiadomione o tym wypadku władze policyjne w Brzozowie i Przemysku wszczęły energiczny pościg, który do tej pory jeszcze nie dał żadnych rezultatów.

Jedno słowo — testamentem.

O wina w kaprys francuskiego dziwaka.

Paryż, w październiku.

(B). Jak donosi „Information“ z Paryża, zmarł niedawno w Tuluzie bogaty dziwak

Vallier.

którego testament był „godnym“ ukoronowaniem oryginalnego i dziwaczego życia. Vallier z pośród licznej swej rodziny upodobał sobie najbardziej swą młodą, 17-letnią

siostrzenicę.

Wprawdzie poróżnił się z nią rok przed śmiercią, ale gdy czuł, że zbliża się koniec, wezwał ją listownie do siebie. Następnie oświadczył dziewczęciu, że uczyni ją spadkobierczynią całego majątku, ale pod jednym warunkiem.

Oto musi ona objąć całą schedę w posiadanie dzięki jednemu tylko słowu. Dziewczyna po namyśle zgodziła się. Zawezwano notariusza i świadków, wówczas sprytna panienka zatoczyła ręką naokoło i zawołała:

„Moje!“.

Chory zdziwił się zrazu, potem uśmiechnął się i odpowiedział:

„Twoje!“.

Po śmierci dziwaka rodzina starała się oryginalny testament unieważnić. Wohec tego jednak, że notariusz i świadkowie zeznali, iż Vallier był w chwili robienia testamentu zupełnie przytomny — znaczny majątek pozostał własnością pomysłowej dziewczyny.

mochodowy doszedł do skutku, a co najważniejsze — powiódł się.

*

Ilościowo nie przedstawiał się raid imponujący. Skromna liczba wozów skurczyła się jeszcze w ostatniej chwili z ośmiu do sześciu. Przy stawianiu noty kwalifikacyjnej nie decyduje jednak ilość, lecz wykazana sprawność. Jesteśmy w tem przyjemnym położeniu, iż pod tym względem zarówno kierowcom i wozom, jak i organizatorom wystawić możemy pochlebne świadectwo. Nie obeszło się wpra-

wdzie bez drobnych usterek, jednak były one raczej wynikiem braku wprawy, niż poważniejszych niedociągnięć organizacyjnych, to też nie wątpimy, iż w przyszłości się nie powtórzą.

*

Raid nosił oficjalną nazwę „turystyczny“. W rzeczywistości była to raczej jazda wyścigowo-sportowa, niż turystyczna. Uczestnicy zapominali aż nazbyt często o właściwym charakterze raidu i popadali w tempo wyścigowe, stawiając sobie za punkt honoru przebycie wyznaczonej przestrzeni w możliwie najkrótszym czasie, nie o naturalnie przed wszystkimi innymi.

Trasa, aczkolwiek stosunkowo krótka (około 1000 km.), pod względem różnorodności nie pozostawiała nic do życzenia, to też tworzyła ona dla kierowców i wozów doskonały próbiez wartości. Początkowo równa ustąpiła miejscami drodze wybitnie górskiej, by w obu ostatnich etapach wśród wzgórz podkarpackich wielką ilością serpentyn, nagłych spadów, ostrych skrętów zmusić kierowców do wyjątkowej uwagi i baczności.

*

Przypuszczać nie należało, iż najmniej trudności przedstawiał równinny etap pierwszy Lwów—Kraków. Tak by się na pozór zdawało, w rzeczywistości jednak sprawa przedstawia się nieco inaczej. Droga ta należy do bardzo uczęszczanych, zapelniają ją gęsto wehikuły naszych pocztowych kmiotków, którzy kulturą jazdy znajdują się jeszcze w czasach józefińskich. Podziwiam doprawdy należy, z jakim uporem trzymają się oni nieprzepisowej lewej strony, wprawiając swą tępą niezarnością siebie i auto w niebezpieczeństwo. Dwa poważniejsze wypadki, jakie w czasie raidu zaszły, zdarzyły się właśnie na wyżej wspomnianym etapie.

*

Sport przyczynia się ogólnie do zbliżenia się i bliższego zapoznania ludzi i narodów. O ile prawda ta ma zastosowanie w dziedzinach sportu cielesnego, co dopiero mówić o automobilizmie, który dzięki swym specyficznym warunkom daje swym zwolennikom nie tylko możliwość bezpośredniego zetknięcia się z obcymi środowiskami, ale i umożliwia w krótkim przeciągu czasu zwiedzanie ogromnych połaci kraju. I w tem tkwi w znacznej mierze wartość i znaczenie automobilizmu. Równoległe z jego rozwojem skurczają się odległości i przestrzenie, to, co wczoraj jeszcze było trudno osiągalne i obce, staje się dzisiaj łatwo dostępne i bliskie. Rozwój automobilizmu przyczyni się nie tylko do rozszerzenia krajoznawstwa, ale i do ściślejzego nawiązania kontaktu, do wzajemnego zapoznania się, a zatem i skonsolidowania.

*

Rozwój zorganizowanego ruchu automobilowego może jeszcze w jednym wypadku odegrać poważną rolę. Ma on wszelkie dane, by przyczynić się do podniesienia kultury dróg, tak ważnej w życiu gospodarczym państwa. Raidy przemierzające przestrzenie kraju wzduż i wszerz będą niejako stałym organem kontrolnym stanu dróg i ich utrzymania. Wszelkie zaniedbania i braki w tym kierunku odbijają się będą bezustannie głośnie echem, zmuszając odpowiednie czynniki do wskazanej akcji. Wierzymy mocno, że wszelkie raidy i tury automobilowe staną się z czasem postrachem różnych dyrekcji robót publicznych, co jednak wyjść może na korzyść kraju i interesów ludności.

*

Gdy jesteśmy już przy drogach, nie możemy nie wspomnieć o jednej, która dzięki swym warunkom utkwiała nam szczególnie w pamięci. Jest nią droga: Nowy Sącz—Krynica. Stan, w jakim odcinek ten znajduje się, jest wprost krzywym skandalem. Mówi się bezustannie o konieczności podniesienia krajowych zdrojowisk i postawienia ich na odpowiednim stopie. Głosy te, zdaje się, nie dochodzą jednak do Dyrekcji Robót Publicznych w Krakowie, której „czulej“ opiece powierzone jest jedno z najpiękniejszych naszych miejsc zdrojowych. Kto miał raz przyjemność przejechać się autem z Nowego Sącza do Krynicy, ten długo namyślać się będzie, czy opłaci mu się raz jeszcze zaryzykować całość kości i maszyn.

*

„Pierwszy krok“ M. K. A. był zarazem moim pierwszym krokiem w dziedzinie automobilizmu. Dotychczas istniało dla mnie auto jedynie jako wygodny środek lokomocji, do automobilizmu, jako sportu, miałem pewne uprzedzenia. Tyczyło to się zresztą wszystkich sportów maszynowych, które w porównaniu ze sportami cielesnymi cenilem o wiele niżej. Przy-

znać muszę, iż pod tym względem zdanie moje znacznie się zmieniło.

Być automobilistą-sportowcem nie wystarcza mieć dobry wóz i znać zasady prowadzenia. Sportsman-kierowca musi się odznaczać zimną krwią, szybką orientacją i decyzją, energią, musi posiadać pewnego rodzaju „zacięcie“, a więc zalety, jakich wymagamy od lekkoatletów, piłkarzy, tenisistów itp. To też automobilista, dysponujący powyższymi walorami, ma prawo domagać się, byśmy go zaliczyli do rzędu sportowców.

Na raidzie nauczyłem się wogóle wiele ciekawych, nowych rzeczy. I tak, wsiadając rano do komandorskiego Austro-Daimlera, w którym oprócz komandora p. inż. Albinowskiego z małżonką, znajdował się również sekretarz Komisji sportowej M. K. A. p. Dr. Kremer i szofer p. Józefczyk, nie przypuszczałem, iż na stare lata przyjdzie mi zrobić znajomość z... „mamką“. Dla uspokojenia wzajemnych czytelników, z miejsca zaznaczam, iż „mamka“ jest w danym wypadku niczem innym, jak wyrazem technicznym, służącym do określenia przewodu, regulującego dopływ benzyny do motoru. Otóż „mamka“ ta uważała za stosowne w tak ważnym momencie jak raid okazywać swoje fochy, zacinając się, poczynając od ulicy Janowskiej. Nie pomagały dobre słowa, ani energiczniejsze kroki, „mamka“ co pewien czas strajkowała, odmawiając „pływakowi“ pokarmu. Dzięki jej złośliwości dojechalśmy do Krakowa, mimo doskonałego motoru ze znacznym opóźnieniem, uśmiał się sobie czas „cieplemi“ anegdota mi p. Dra Kremera i podziwianiem nowych tanecznych pas, kreowanych przez p. inż. Albinowską w czasie postojów na szosie.

Złośliwość naszej „mamki“ pozbawiła nas również uroczystego wjazdu do podwawelskiego grodu. Krakowski automobilista — dotychczas niezrzeszeni — przygotowali nam samorządnie serdeczne przyjęcie, wyjeżdżając w pokaźnej liczbie na spotkanie raidu aż do Wieliczki. Dobre ich zamiary spełży jednak na niczym, ponieważ w czasie wyjazdu ich głowa raidu w postaci obydwu Lancii biwakowała już w Krakowie, a komandorski wóz borykał się gdzieś pod Rzeszowem.

Wrażenie była taka moc, iż doprawdy niewiadam, którym dać pierwszeństwo. Czy wspomnieć o wspaniałych krajobrazach Podhala, czy o serdecznym przyjęciu przez krakowskich pobratymców, o popisach gimnastycznych nad Morskim Okiem, o dancingu u Trzaski, o gościnnym przyjęciu raidu przez krynicki „Beskid“, o perypetjach i przejęciach każdego wozu? Na wyczerpanie całego tematu nie wystarczyłyby ramy niniejszego artykułu, to też ograniczyć się musimy do stwierdzenia, iż było pięknie, bardzo pięknie!

Wspomnieć wypada jeszcze o ogromie prac przygotowawczych. Już samo porozumienie się z władzami, przez obszar których raid przechodził, wymagało intensywnego korespondencji i zachodu. Owocem pracy tej, dokonanej przez sekretarza Komisji Sportowej p. Dr. Kremera, mieliśmy sposobność oglądać przez cały przeciąg raidu. Gęsto rozstawione posterunki policyjne, kwatery dla uczestników, rezerwoary benzynowe, świadczyły wymownie o zapobiegliwej organizacji.

Na zakończenie chciałobyśmy złożyć podziękowanie pp. Albinowskiemu za gościnę w aucie i czułą opiekę w drodze, która przyczyniła się znacznie do uprzyjemnienia nam chwili i pozostawienia jak najlepszych wspomnień. Austro-Daimler, kierowany osobiście przez p. inż. Albinowskiego, po przejeździe w pierwszym etapie zdołał się w dalszej drodze w zupełności zrehabilitować i wykazać nam swe znaczne walory.

Wyniki oficjalne podamy po ostatecznym ich ustaleniu.

Narcyz Süssermann.

SEKCJA LEKKO-ATLETYCZNA L. K. S. „POGOŃ“

urządza w dniu 1. listopada br. bieg na przełaj na przestrzeni około 8000 metrów jednostkowy i drużynowy. Do drużyny zgłosić należy najmniej trzech zawodników. Nagrody otrzymują: zwycięzca drużyna (plakiet), nadto czterej pierwsi dyplom.

Start i meta na boisku L. K. S. Pogoń o godzinie 11 przedpoł. Wpisowe od drużyny trzy złote, od zawodnika 1 złoty. Zgłoszenia do 31. bm. w lokalu Klubu, ul. Rutowskiego 10, III p. przyjmują sekretarz między 18—20 wieczorem. Biegiem tym zaamyka sekcja tegoroczny sezon.

Życie gospodarcze.

Giełda lwowska.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Lwów, 27 października.

Na dzisiejszym zebraniu giełdowym ruch słabszy. Kursa nie doznały żadnych zmian. Prócz Chodorowa i Gazoliny, (którą oddawano w większej ilości) w innych akcjach przemysłowych zanotowano ogółem niewiele transakcji, przeważnie po kilkadziesiąt sztuk. W poszukiwaniu były akcje Pol. Nafty po 0.20 przy braku towaru.

Pozatem chciano płacić za Cegielskiego 9.59, Ćmielów 0.28.

Z akcji bankowych notowano B. Hipoteczny i Przemysłowy. Zaofiarowanie B. Ziem. Kred. i Pow. Kredytowego bez odbiorców.

Dla akcji handlowych nadal brak zainteresowania.

Tendencja naogół utrzymana.

Uspokojenie słabsze.

OBROTY W AKCJACH.

Lwów, 27 października.

Przemysłowy 0.14¹/₂, Hipoteczny 0.34, Chodorów 4.05, 4.10, 4.15, Chybie 4.—, 3.95, Gazolina 1.10, 1.15, 1.05, 1.10, Górka 9.30, Oikos 1.05, 1.—, Pezet 0.05, Tesp 3.05.

Giełda zbożowa.

Lwów, 27 października.

Na giełdzie skromne obroty w ziemniakach i bobiku. Poza giełdą silna

podaż w ziemniakach jadalnych i przemysłowych przy braku kupców. W zaofiarowaniu strączkowe — zainteresowanie tylko dla towaru pierwszej jakości, którego brak.

Tendencja utrzymana.

Uspokojenie spokojne.

Pszenica krajowa ex 1925 20.50 do 21.50, żyto małopolskie ex 1925 15.25 do 15.75, jęczmień małopolski pastewny — do —, owies małopolski 17.— do 18.—.

Giełda warszawska.

Warszawa, 27. października. (Tel. G. P.) Dolary St. Zjedn. 6.00, Sztokholm 160.37, Belgia 26.95, Holandia 241.15, Londyn 29.03, Nowy Jork 6.96, Paryż 25.31, Praga 17.78, Szwajcaria 115.38, Wiedeń 84.39, Włochy 23.89, 8-prc. pożyczka 70.00, pożyczka konwersyjna 43.60, pożyczka dolarowa 397.67, pożyczka kolejowa 85.00.

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 27. października. (Tel. G. P.) Paryż 22.00, Londyn 25.17 i pół, Nowy Jork 6.19 9/10, Włochy 20.65, Berlin 123.7, Wiedeń 73.15, Praga 15.40, Warszawa 85.00, Budapeszt 0.727, Białogród 9.20, Bukareszt 2.47 i pół.

GIEŁDA WIEDEŃSKA.

Wiedeń, 27. października. (Tel. G. P.) Dolary 707.25, marki niem. 168.62, angielskie 34.27, francuskie 29.99, włoskie 28.00, jguosł. 12.51, polskie 118.20, rumuńskie 3.37, szwajc. 136.10, węgierskie 99.80, czeskie 20.97 i pół.

AKCJE.

Zieleniewski 115, Silesia 6 i pół, Fanto 160.2, Karpaty 104, Galicja 850, Siersza

Cedula giełdy lwowskiej z dnia 27 października 1925.

Wartość nominalna	Dzielnice		Akcje	27 października					
	1923	1924		płaca		zadania		transakcje	
Mkp.	Mkp.		Wpisanom bieżącym	na	pr	zł	pr		
280	140	—	Bank Związkowy	—	—	—	—	—	—
280	140	15000	Bank hipoteczny	—	33	—	35	0.34	—
1000	500	—	Bank handl. poza.	—	—	—	—	—	—
280	140	2800	Bank Komercjal.	—	—	—	—	—	—
280	140	5600	Bank Małopolski	—	—	—	—	—	—
280	140	2800	Bank powsz. kred.	—	—	—	—	—	—
280	140	9000	Bank Przemysłowy	—	14	—	15	0.14 ¹ / ₂	—
1000	—	—	Bank Rolniczy	—	—	—	—	—	—
280	—	15000	Bank Ziem. kred.	—	—	—	—	—	—
280	—	—	Bank Ziem. kred.	—	—	—	—	—	—
1000	600	10000	Zw. Sp. Z. w Poz.	—	—	—	—	—	—
500	—	5000	Agrochemia	—	—	—	—	—	—
1000	500	—	Agrochemia	—	—	—	—	—	—
500	2000	—	Browary	—	—	—	—	—	—
1000	3000	25 gr	Chodorów	4	90	4	20	4.05—4.15	—
1000	2000	50 gr	Chybie	3	90	4	05	3.90—4.0	—
1000	800	30000	Cegielski	—	—	—	—	—	—
1000	1000	2000	Ćmielów	—	—	—	—	—	—
140	14000	140	Fabr. Lokomotyw	—	—	—	—	—	—
140	600	—	Gafota	—	—	—	—	—	—
1000	—	—	Galicja	—	—	—	—	—	—
140	600	—	Gazolina	1	00	1	21	1.05—1.15	—
280	200	5000	Górka	9	20	9	40	9.30	—
500	15000	—	Karpalit	—	—	—	—	—	—
1000	300	10500	Krakus	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Marynia	—	—	—	—	—	—
1000	4000	—	Niemojowski	—	—	—	—	—	—
500	750	4 gr	Nitrał Zakł. ch.	—	95	1	10	1.00—1.05	—
500	200	1000	Oikos	—	—	—	—	—	—
350	175	—	Parowoz	—	—	—	—	—	—
1000	500	7550	Pezet	—	4	—	06	0.05	—
500	350	20000	Pocisk	—	—	—	—	—	—
500	400	—	Pokucie	—	—	—	—	—	—
10000	2500	—	Polska nafta	—	—	—	—	—	—
140	280	—	Polskie Tow. Bud.	—	—	—	—	—	—
500	300	860	Potęga	—	—	—	—	—	—
280	140	—	Rakozawa	—	—	—	—	—	—
280	140	—	Rohn Zieleniński	—	—	—	—	—	—
280	140	—	Siersza elektr.	—	—	—	—	—	—
1000	700	20000	Siersza gór.	—	—	—	—	—	—
1000	350	—	Spół. Wydawnicza	—	—	—	—	—	—
140	280	—	Tehate	—	—	—	—	—	—
500	1000	—	Tepega	—	—	—	—	—	—
1000	1070	—	Tespy	3	03	3	10	3.05	—
140	280	—	Trzebiń	—	—	—	—	—	—
500	1000	—	Ursus	—	—	—	—	—	—
1000	90	1500	Zieleniewski	—	—	—	—	—	—
500	200	45000	Impex	—	—	—	—	—	—
1000	520	—	Polski Glob	—	—	—	—	—	—
1000	210	—	Polbal	—	—	—	—	—	—
140	280	—	Polnot	—	—	—	—	—	—
140	280	—	Tohan	—	—	—	—	—	—
140	280	—	Wawel	—	—	—	—	—	—
140	280	—	kol. Hurtownia S. A.	—	—	—	—	—	—

25.2, Bank Hipoteczny 4, Kompas 13, Lumen 6.1, Portland cem. 240, Nafta 94, Mraźnica 27.1, Browary lwowskie 95.

Obrotu prywatne.

Lwów, 28. października.

Wczoraj tendencja chwiejna, lekko zwyżkowa. Obrót ożywiony.

Dolary amerykańskie 6.00— do 6.01 50 dolary kanadyjskie 5.56 — do 5.60 — korony czeskie 0.17 50 do 0.17 66 jeje 0.02 50 do 0.02 66 franki francuskie 0.27 33 do 0.27 50 franki szwajcarskie 1.13 — do 1.14 — funty szterlingi 28 10 — do 28 30 — niem. marki nowe 0.00— do 0.00—

ZŁOTO. 20 koron 24 20— do 24.50 — 20 franków 22.50— do 22.73— 20 marek 27 40— do 27.70— 10 rubli 30 60— do 30 85 —

SREBRO. Korona austr. 0.51 — od 0.50 50 5 koron austr. 2.55— do 2.60— floren austr. 1.28— do 1.30— rubel 2.12 — do 2.15— kopiejki za rubel 100 — do 106 —

OGŁOSZENIA.

Drobne ogłoszenia w „Gazecie Porannej“

kosztują:

począwszy od 20. października w rubrykach:

„Kupno i sprzedaż“

„Wolne posady“

„Nauka i wychowanie“

„Mieszkania, sklepy, lokale“

„Różne doniesienia“

PO 7 GROSZY ZA WYRAZ.

„Posady poszukiwane“

PO 2 GROSZE ZA WYRAZ.

Pierwsze słowa, oraz słowa, które mają być drukowane tłustym drukiem kosztują PODWÓJNIE. Za numer dowodowy dolicza się 15 gr.

NAUKA I WYCHOWANIE

7 groszy za wyraz.

ANGIELSKIEGO udzielam łatwą, szybką metodą, niedrogo. Zgłoszenia do adm. pod „Łatwa metoda“. 7197-3

KURS TAŃCÓW dla młodzieży szkolnej ze znacznym opustem, rozpoczynam 3. listopada. Kurs dla osób starszych 4-go. Kurs nowoczesnych tańców 6-go. Nowicki i Syn, Pańska 16. 7236-2

KURS wszelkich tańców rozpoczynam 3. listopada. Nauka dla młodzieży szkolnej odbywa się w osobnych godzinach, jak również i dla osób starszych, „Nleryde“ wyuczam swoich bezpłatnie Loeffler, Friedrichów 1. 5, (obok placu Akademickiego. 7155-5

POSADY POSZUKIWANE

2 grosze za wyraz.

PANNA z lepszego domu przyjmie posadę kasjerki do sklepu lub do biura, zna buchalterję, pisze dobrze na maszynie, może złożyć kaucję, małe wynagrodzenie. Zgłoszenia pod „Posada“ Biuro dzienników Scherera, Pasaz Hausmana. 7246

UCZCIWA, skrzętna, czysta posługująca, dochodząca na rano, popołudniu, ewentualnie na cały dzień, poszukuje posługi. Łaskawe zgłoszenia u Krawca, ekspres, Leona Sapiehy 29, parter. 7238-3

ABSOLWENT szkoły handlowej poszukuje posady kancelaryjnej. Warunki skromne. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia: Adolf Bergmann, Zaleszczyki, Sińków. 7237-3

POSADĘ SZOFERA przyjmie młody, inteligentny człowiek, kawaler, był oficer. Świadectwa i referencje pierwszorzędne. Oferty proszę łaskawie składać w „Gaz. Por.“ pod „Inteligentny Szofer“. 7208-4

URZĘDNIK branży elektrotechnicznej z długoletnią praktyką w większej firmie, zdolny korespondent, sprzedawca, magazynier, piszący biegle na maszynie, poszukuje odpowiedniej posady. Listowne zgłoszenia do Administracji „Elektryk“.

7232-3

OSOBA w średnim wieku, inteligentna, zajmie się gospodarstwem domowym, także szyć u samotnego pana, albo wyręczy panią domu. Zgłoszenia do Adm. pod „Uczciwa“.

7205-2

WOLNE POSADY

7 groszy za wyraz.

AGENTÓW do zbierania zamówień na portrety z fotografii za wysoką prowizją przyjmie zaraz Zakład art. mal. J. Czapka, Lwów, Pańska 9.

7245-2

MAGAZYN KAPELUSZY do sprzedania, z firmą, towarem, urządzeniem (katolików), cena przystępna, klientela wyrobiona, pod „Śródmieście“ „Gazeta Poranna“.

7241

ADMINISTRATOR inteligentny do przedsiębiorstwa przemysłowego za kaucją 1500 zł. potrzebny od 1. listopada. — Zgłoszenia do redakcji pod „Energiczny“.

7226

MATRYMONIALNE

7 groszy za wyraz.

KAWALER, młody, zdrowy i przystojny, zamożny, urzędnik państwowy da 200 zł. temu, kto go wyswata z ładną i przystojną panną, inteligentną i wykształconą do lat 26, dobrą gospośką z prowincji. Odpowiadaj tylko pośrednikom pod dyskrecją. Nieodpowiednie bez skutku. Zgłaszać do „Gazety Porannej“ pod „Podolanin“.

7157

MESZKANIA, SKLEPY, LOKALE

7 groszy za wyraz.

POKÓJ frontowy, umeblowany z utrzymaniem i obsługą poważnemu panu wynajmę. Nabelaka 24, II p. na lewo. 7225

SOLIDNY kawaler szuka pokoju, okolica parku Kościuszki. Zgłoszenia Adm. „Gazety Porannej“ pod „Spokojny“.

5322-10

URZĘDNICZKA poszukuje pokoju przy rodzinie. Zgłoszenia do administr. „L. G.“

6086

POSZUKUJE UMIESZCZENIA z całonocnym utrzymaniem, w okolicy Techniki, w osobnym pokoju dla akademika we Lwowie, możliwie z konwersacją francuską. Warunki proszę podać poście restante Sielec-Bieńków „K. B.“

7156-3

AKADEMICZKA poszukuje do wspólnego pokoju odpowiednią osobę od zaraz. — Zgłoszenia na ul. Ossolińskich 16, Mieczniana.

7213-2

KUPNO I SPRZEDAŻ

7 groszy za wyraz.

DWIE KASY wertheimowskie, jedna duża, druga mniejsza, okazjnie do sprzedania. Wiadomość: Stern, sklep, pasaż Fellerów.

7244-2

Z POWODU WYJAZDU garnitur salony mahoniowy, prawie nowy, do sprzedania. Zgłoszenia pod „Reflektant“.

7243

MOTOCYKL „Neracar“ 3 k. sprzedam. Zybkiewiczza 33—5.

7229-2

FORTEPIANY, pianina, tanio, na raty poleca Trunkwalter, Stryj.

7009-10

FUTRO krymskie damskie, modne, pierwszorzędne, nowe, sprzeda Sklep Komisowy, Sobieskiego 15.

7162-5

SPRZEDAM kamienicę komfort, wolne mieszkanie, niedaleko dworca, bez pośrednictwa. Listy Administr. „Dworzec“.

7194

FORTEPIANY „Blüthnera“, „Bösendorfera“ prawie nowe, oraz pianino okazjnie sprzedam lub zamienię. Nowacki, Pańska 17.

7196-5

KUPIĘ SZAFĘ na książki i inne drobiazgi, Jaroszewski, handel starożytności, Romanowicza 9.

7242-5

SPRZEDAM na bardzo korzystnych warunkach udział w kompleksie parcel budowlanych „Wulka“. Informacje codziennie pomiędzy 15—16, Herburtów 1, Dylewski.

7240

20 MORGÓW ROLI pierwszej klasy z cegielnią polową, blisko kolei i miasta powiatowo sprzedam na dogodnych warunkach. Zgłoszenia: Centrala Reklamowa Towarzystwa Dziennikarzy, Lwów, Koralnicka 4, pod „Rola“.

7228

RÓŻNE DONIESIENIA

7 groszy za wyraz.

WSZYSTKO było przygotowane, w ostatniej chwili nastąpiła decyzja. Proszę Cię, chciej zrozumieć, a po kryzysie zachowaj spokój. Jestem niecierpliwy i czekam odpowiedzi. Caluje Kitje.

7222

LUNA P. 34 Lwów i „SIEROTA“ Przemysł, zechcą podać w Administracji swój dokładny adres, celem doręczenia im listów na złożone oferty pod „Łagodna i skromna“.

DYPLOMOWANA modniarka szuka spółnika (spółniczki) do założenia eleganckiego Salonu Mód w centrum miasta. Potrzebna gotówka, lokal. Administracja „Dyplomowana“.

7219-3

KAPELUSZE wszelkiego rodzaju przerabia modnie, tanio Topolnicka, Kopernika 1.

5796-4

PRZYJMUJE rękopisy do przepisywania na maszynie. Wiadomość w Administracji.

7161-5

Firma **G. RUDEK** Lwów, Łyczakowska 19

poleca na nadchodzący sezon pierwszej jakości. — Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wchodzące. Zamówienia skutecznie według najnowszych modeli. Roboty wykonuje szybko, starannie.

FUTRA

M. GORBACZYŃSKI Lwów, pl. Marjacki 4. (Hotel Europejski) Tel 15-91.

Posiada stale na składzie największy wybór materiałów krajowych i zagranicznych. Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwa męskiego tak z własnych jak i z powierzonych materiałów. Na żądanie wysła się przykrawaczą z próbkami do domu również i na prowincję.

7129

ELEKTROTECHNICZNE materiały, żarówki, przewody, porcelanę oraz wszelkiego rodzaju materiałów wchodzących w zakres elektrotechniki d. starcza po cenach najniższych firma **Bernard PANZER**, Lwów, Kopernika 17. Telef. 13-68.

Bądź mądrym próbuj wszystko a zatrzymaj to najlepsze. **ZIOŁKOWY SPIRYTUS „MERIDIOL“**

antys.-kosc. znany i ulubiony idealny środek domowy używaj! miliony ludzi do pielęgnowania ciała, nacieranie to orzeźwia, wzmacnia, niszczy zarodki infekcji i jest bezwzględnie lepszy od wszelkich wódek francuskich zagranicznych. Żądać w w. drogeriach i składach aptecznych. Gdzie nie do nabycia wysła 5 but. za 10— zł. za zaliczką.

Chemiczne Laboratorium Meridiol, Józef Zielenacki, Królewska Huta.

PANIE i PANOWIE! Kapelusze stare każdego rodzaju przerabia na najnowsze fasony Pierwsza Krajowa Fabryka kapeluszy Rudolfa Neuvelta, Balonowa 3. Składnice: pl. Marjacki 8, Kazimierzowska 25, Krakowska 25, Gródecka 72. 5890-11

NA GROBY LAMPIONY przeróżne i świeczki poleca najtaniej Artur Bartosz, Lwów, Kopernika 2, naprzeciw apteki Mikolascha. Największy wybór nowości! Porcelany, szkła, srebra „Christofle“ i naczyń kuchennych.

7164-4

POSZUKUJE SIĘ spółnika z kapitałem do prowadzenia bardzo korzystnego interesu Akumulatory i ogniwa galwaniczne, narodowość i miejscowość obojętna. Listownie do Administracji „Gazety Porannej“ pod „Interes“.

7206-2

UNIEWAŻNIA SIĘ paszport zagraniczny wystawiony przez Starostwo w Stryju, na nazwisko Artur Vogel, zgubiony 21. b. m.

7212-3

Piękność - Powab
Hygiena.

Ostatnie niezbrane nowości kosmetyczne oraz higieniczne ochronne dla pań. Żądajcie katalogów, załączając znaczek pocztowy. Labor skrzynka pocztowa 61. Bydgoszcz.

ŚNIEGOWCE i kalosze przyjmuje do naprawy Adolf Goldberg, Lwów, Sykstuska 10. 7088-6

PANIE, INTERESUJĄCE SIĘ MODNIARSTWEM, zapraszam uprzejmie do zwiedzenia Wystawy prac uczennic, które ukończyły jesienny kurs modniarstwa na moich Kursach Modniarstwa dla Pań, autoryzowanych przez Ministerstwo Oświaty. Wystawa otwarta w czwartek i piątek, 29 i 30 października od 11—12 i 3—5. Wstęp wolny. — Wpisy na nowy kurs, ograniczony do 10 Pań, rozpoczynający się 2. listopada, codziennie od 3—5, ul. Łozińskiego 4. **Helena Walosiowa**.

7192-2

100—200 DOLARÓW pożyczki poszukuje solidny kupiec, kawaler. Zgłoszenia: „Zabezpieczenie 50 krotne“, Administracja.

7227

NAJSKUTECZNIEJ NISZCZY

ODCISKI

SKÓRĘ ZGRUBIAŁĄ I BRODAWKI

„KLAWIOL“

WYROBU LAB. CHEM. FARM.

A.K.

AP. KOWALSKI

W WARSZAWIE

ZAJĄCE duże, świeżo ułowione po 2 zł. 50 — 2 zł. 50.

Z powodu braku go ów sprzedaje tylko **L. Buchta** Starozakonna 1. (boczna Bożniczej. Dostać też można tanio serniny na kawalki.

7234

LINIJKI

STANISŁAW ABL

Legionów 11. 1809

RADJO

Aparaty i części składowe, Akumulatory „TUDORA“ po cenach najniższych sprzedaje „**WARRADJO**“ Lwów, Janowska 37, Tel. 30-33. Naprawy aparatów, słuchawek radij. przerabianie słuchawek zwyczaj. tel. na radiowe, budowę anten skutecznie się szybko za umiarkowanym wynagrodzeniem.

DYWANY, CHODNIKI, PORTJERY, FIRANKI, KAPY, NARZUTY, LINOLEUM, CERATY, KOLDRY, MATERACE, MATERJE na **POKRYCIE** MEBLI, **PLUSZE, TAPETY**. Własna pracownia dekoracyjna, **S. WEISS** Lwów, Sobieskiego 2.

DLA BIUR
KSIĘGI HANDLOWE

różnych systemów

Amerykańskie od 8 kont do 22

Wszelkie przybory kancelaryjne 6046 poleca

„Sarmacja“

Lwów, Akademicka 8

Dr. Z. Grünstein

Lekarz chorób wewnętrznych

7175 ul. Listopada 17.

Leczenie diatermiją i lampą kwarcową. Telefon 71-75.

PRENUMERATA:

Miesięcznie Zł. 3.75

Z dostawą na miejscu lub

przesyłką pocztową . Zł. 4.00

Za granicą Zł. 5.50

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Drukarnia Spółki Akcyjnej Wydawniczej z siedzibą J. Płockiego we Lwowie.

Najbliższe drukarnie w Krakowie i Warszawie.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.